

การพัฒนาความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัย
ของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา

นายภัทร เถียรกาล

รายงานวิชาการนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
การพัฒนานักบริหารระดับสูงสำหรับข้าราชการรัฐสภาสามัญ รุ่นที่ 14
สถาบันพระปกเกล้า

พ.ศ. 2565

ลิขสิทธิ์ของสถาบันพระปกเกล้า

การพัฒนาความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัย
ของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา

โดย

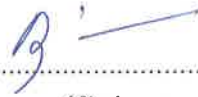
นายภัทร เสถียรกาล

รหัสประจำตัว 65-14-38

สถาบันพระปกเกล้า

รายงานวิชาการส่วนบุคคล เรื่อง การพัฒนาความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัย
ของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา

อาจารย์ที่ปรึกษา :

(อาจารย์กุกกีเยรติ ภูมิรัตน์)

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม :

(นายวิทวัส ชัยภาคภูมิ)

อนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาหลักสูตรการพัฒนานักบริหารระดับสูง
สำหรับข้าราชการรัฐสภาสามัญ รุ่นที่ 14

(นายวิทวัส ชัยภาคภูมิ)
เลขาธิการสถาบันพระปกเกล้า

บทคัดย่อ

- ชื่อผู้จัดทำ : นายภัทร เสถียรกาล นักศึกษาศาสนาชั้นพระปกเกล้า หลักสูตร
การพัฒนาผู้บริหารระดับสูงสำหรับข้าราชการรัฐสภาสามัญ รุ่นที่ 14
- ชื่อหัวข้อเอกสาร : การพัฒนาความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจ
รัฐสภา
- อาจารย์ที่ปรึกษา : อาจารย์กัญเกียรติ ภูมิรัตน์
- อาจารย์ที่ปรึกษา (ร่วม) : อาจารย์วิหวัศ ชัยภาคภูมิ

เอกสารทางวิชาการ เรื่อง การพัฒนาความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภาฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาอยู่ 2 ประการ คือ (1) เพื่อศึกษาความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา และ (2) เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา โดยการศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative research) ซึ่งมีวิธีการศึกษา 3 ขั้นตอน คือ (1) การวิเคราะห์เอกสาร (Document Analysis) (2) การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) และ (3) การสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม (Non – Participant Observation) ทั้งนี้ เมื่อได้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภาดังกล่าวแล้ว ผู้ศึกษาได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการการจำแนกและจัดระบบข้อมูล (Typology and Taxonomy) จากนั้นจึงนำไปสู่การวิเคราะห์สรุปอุปนัย (Analytic Induction) เพื่อสนองตอบต่อวัตถุประสงค์ของการศึกษาที่กำหนดไว้

ผลการศึกษาพบว่า ความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภาที่มีความจำเป็นต่อการให้บริการ จะเป็นไปตามบทบาทหน้าที่ในการรักษาความปลอดภัย ร่วมกับกฎหมายที่เกี่ยวข้อง โดยมุ่งเน้นไปที่การกำจัดสาเหตุหรือองค์ประกอบของการเกิดอาชญากรรม อันเป็นมาตรการสำคัญในการป้องกันและกำจัดความเสี่ยงต่าง ๆ โดยมีเจตนารมณ์เพื่อให้อาคารรัฐสภาทรัพย์สินทางราชการ รวมทั้งบุคคลได้รับความปลอดภัยสูงสุด

ทั้งนี้ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรพิจารณาทบทวนความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยที่จำเป็นต้องใช้ในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา ควบคู่ไปกับความคาดหวังของผู้รับบริการ

และสนับสนุนโครงการฝึกอบรมต่าง ๆ ตลอดจนสนับสนุนแนวทางเลือกในการพัฒนาความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา ในรูปแบบต่าง ๆ ที่มีความหลากหลายมากขึ้นให้สอดคล้องต่อสภาพทางบริบทในการปฏิบัติภารกิจของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา เพื่อให้การพัฒนาความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

เอกสารทางวิชาการ เรื่อง การพัฒนาความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจ
รัฐสภาฉบับนี้ ได้รับแรงบันดาลใจจากพี่น้องเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภาที่เป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อน
ภารกิจด้านการรักษาความปลอดภัยของรัฐสภาภายใต้บริบทที่มีความท้าทายอยู่ตลอดเวลาโดย
ความสำเร็จของเอกสารวิชาการฉบับนี้จะไม่สามารถเกิดขึ้นได้ หากมิได้รับข้อเสนอแนะอันมีค่าจาก
อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์กู่เกียรติ ภูมิรัตน์ รวมทั้งคณาจารย์ทุกท่าน ที่ได้กรุณาประสิทธิประสาท
สรรพวิชาให้แก่ผู้ศึกษาจนสามารถจัดทำเอกสารทางวิชาการฉบับนี้จนแล้วเสร็จตามความมุ่งหมาย
คุณูปการใด ๆ ที่เกิดขึ้นจากเอกสารทางวิชาการฉบับนี้ ผู้ศึกษาขอมอบให้แก่ผู้เกี่ยวข้องที่ไม่สามารถ
เอ่ยนามได้หมดทั้งสิ้น

นายภัทร เสถียรกาล

นักศึกษาหลักสูตรการพัฒนานักบริหารระดับสูง

สำหรับข้าราชการรัฐสภาสามัญ รุ่นที่ 14

สถาบันพระปกเกล้า

พฤษภาคม 2566

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ค
สารบัญตาราง	ฉ
สารบัญภาพ	ช
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ที่มาและความสำคัญของการศึกษา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา	4
1.3 ประเด็นการศึกษา	4
1.4 แนวทางการศึกษา	4
1.5 ระยะเวลาในการศึกษา	5
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ	5
1.7 ระเบียบวิธีการศึกษา	5
1.8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
บทที่ 2 แนวคิดทฤษฎี วรรณกรรม และระเบียบที่เกี่ยวข้อง	7
2.1 แนวคิดด้านการจัดการความรู้	7
2.2 แนวคิดด้านแบบแผนการเรียนรู้	10
2.3 แนวคิดด้านการรักษาความปลอดภัย	12
2.4 ความรู้และทักษะของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา	19
2.5 กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	20

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 ระเบียบวิธีการศึกษา	25
3.1 วิธีการศึกษา	25
3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	26
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล	27
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล	28
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	29
4.1 ความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา	30
4.2 แนวทางในการพัฒนาความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของ เจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา	32
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	35
5.1 สรุปผลการศึกษา	35
5.2 อภิปรายผลการศึกษา	36
5.3 ข้อเสนอแนะ	40
บรรณานุกรม	42
ภาคผนวก ก แบบสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาความรู้ด้านการรักษาความ ปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา	45
ภาคผนวก ข แบบสัมภาษณ์ผู้รับบริการจากเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา	53
ภาคผนวก ค แบบสังเกตการณ์พฤติกรรมการใช้ความรู้ด้านการรักษาความ ปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา	56
ประวัติผู้ศึกษา	57

สารบัญตาราง

ตาราง	หน้า
1. ข้อมูลความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา	30
2. การรับบริการจากเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา	31
3. พฤติกรรมการใช้ความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา	32
4. แนวทางในการพัฒนาความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา	33
5. การให้บริการของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภาที่ควรมีการปรับปรุงหรือพัฒนา	34

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1. ตัวแบบการจัดการความรู้ของ O'Dell	9
2. ทฤษฎีสามเหลี่ยมอาชญากรรม	18
3. กระบวนการวิเคราะห์ข้อมูล	29

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญของการศึกษา

นับตั้งแต่ประเทศไทยได้เปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็นการปกครองในระบอบประชาธิปไตย เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2475 การเมืองและการบริหารประเทศ ก็ได้ประสบกับภาวะวิกฤตต่อเนื่องกันมาหลายประการ เป็นต้นว่า ประชาชนไม่รู้จักในสิทธิและหน้าที่ของตนเอง ตามรูปแบบการปกครองในระบอบประชาธิปไตย การเมืองขาดเสถียรภาพ นักการเมืองและข้าราชการขาดคุณธรรมทำให้เกิดปัญหาและความสับสนทางสังคมอย่างรุนแรง มีการแสดงออกทางการเมืองที่ละเมิดต่อกฎหมาย และสิทธิของบุคคลอื่น¹ อีกทั้งปัญหาความไม่สงบของสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่สั่งสมกันมาหลายทศวรรษ จนถึงจุดที่น่าเป็นห่วงต่อชีวิต และทรัพย์สินของประชาชนในปัจจุบัน ทำให้ขาดเสถียรภาพในการบริหารประเทศ²

จากสภาพความวุ่นวายภัยดังกล่าว สถานการณ์ราชการมักจะตกเป็นเป้าหมายสำคัญในการก่อความไม่สงบอยู่เสมอ ไม่ว่าจะเป็นเหตุการณ์บุกยึดสถานที่ราชการของกลุ่มผู้ชุมนุมต่าง ๆ ตลอดจนสถานที่ราชการถูกกลุ่มผู้ก่อความไม่สงบโจมตีอยู่อย่างบ่อยครั้ง ซึ่งส่งผลให้หน่วยงานราชการ และประชาชนที่ได้รับผลกระทบนั้นเกิดความเสียหายอย่างไม่อาจประเมินค่าได้ ทั้งชีวิต และทรัพย์สิน รวมทั้งขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ซึ่งล้วนแต่มีผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารราชการ อันเป็นอุปสรรคในการพัฒนาประเทศ รวมไปถึงประโยชน์สุขของประชาชนอีกด้วย

---

¹ อัญญา แก้วทองกุล. (2546). ศึกษาเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้หลักธรรมทางศาสนาในทางการเมืองตามทัศนะของ พุทธศาสนิกชน และ มหาตมะ คานธี. กรุงเทพมหานคร: มหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย, หน้า 1.

² อุทัย เลาหวิเชียร. (2551). หลักสูตรปริญญาเอกรัฐประศาสนศาสตร์ในประเทศไทย จุดเน้น บทบาทคุณภาพ ของคณาจารย์ผู้สอน คุณสมบัติของนักศึกษา และการควบคุมคุณภาพการเรียนการสอน. อ้างถึงใน อุทัย เลาหวิเชียร, มาตรฐานการเรียนการสอนระดับปริญญาเอก สาขารัฐประศาสนศาสตร์ในประเทศไทย. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง, หน้า 3.

เมื่อพิจารณาถึงบริบทของรัฐสภาในฐานะองค์การนิติบัญญัติของชาติซึ่งมีความใกล้ชิดกับการเมือง ก็ได้ผ่านประสบการณ์ในการตกเป็นเป้าหมายในการก่อความไม่สงบของกลุ่มผู้ชุมนุมเพื่อหวังผลทางการเมืองอยู่อย่างบ่อยครั้ง เช่น เหตุการณ์การปิดล้อมอาคารรัฐสภาของกลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย เมื่อวันที่ 7 ตุลาคม 2551³ เหตุการณ์การปิดล้อมอาคารรัฐสภาของกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ เมื่อวันที่ 29 ธันวาคม 2551⁴ รวมทั้งการชุมนุมเคลื่อนไหวทางการเมืองบริเวณด้านหน้าอาคารรัฐสภาของกลุ่มทะลุฟ้า เมื่อวันที่ 29 สิงหาคม 2564 เป็นต้น⁵ (ไทยรัฐออนไลน์, 2564: ออนไลน์) ซึ่งแต่ละเหตุการณ์นั้น ล้วนแต่เป็นภัยคุกคามต่อการปฏิบัติราชการของรัฐสภาทั้งสิ้น ประกอบกับเมื่อพิจารณาตามแบบของอาคารรัฐสภาและอาคารประกอบ พบว่ามีลักษณะเป็นอาคารขนาดใหญ่ มีพื้นที่ใช้สอยถึงกว่า 400,000 ตารางเมตร มีการออกแบบให้เป็นลักษณะอาคารแบบเปิดไม่มีกำแพงรั้วกัน รวมทั้งด้านหลังตัวอาคารยังอยู่ติดกับแม่น้ำเจ้าพระยา จากสภาพทางบริบทดังกล่าวนี้ จึงเป็นความท้าทายอย่างยิ่งในการขับเคลื่อนภารกิจด้านการรักษาความปลอดภัยในบริเวณอาคารรัฐสภาให้มีประสิทธิภาพ

ในขณะที่ ระเบียบว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยของรัฐสภา พ.ศ. 2559 ข้อ 37 ได้กำหนดให้ “เจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภาทำหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยและรักษาความปลอดภัยบุคคลและทรัพย์สินภายในบริเวณรัฐสภาตลอดยี่สิบสี่ชั่วโมง” จากระเบียบฯ ดังกล่าวนั้น ส่งผลให้ภาระหน้าที่ในการรักษาความสงบเรียบร้อยและรักษาความปลอดภัยจึงตกเป็นของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภาเท่านั้น

อนึ่ง ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้มีการบรรจุตำรวจรัฐสภา (เจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา) สายวิชาการ ในระดับปฏิบัติการ จำนวน 127 อัตรา และเป็นครั้งแรกที่รัฐสภามีเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภาสายวิชาการเข้ามาปฏิบัติราชการ ซึ่งเป็นนิมิตหมายอันดีที่จะยกระดับขีดความสามารถในการรักษาความปลอดภัยให้สอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงของอาคารรัฐสภา รวมทั้งขนาดของภารกิจที่เพิ่มมากขึ้นตามสภาพทางบริบทที่เปลี่ยนแปลงไป

โดยเมื่อพิจารณาจากลักษณะงานที่ปฏิบัติของตำรวจรัฐสภา (เจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา) ปรากฏข้อเท็จจริงว่า เป็นการปฏิบัติงานในฐานะผู้ปฏิบัติงานระดับต้น โดยปฏิบัติงานด้านการรักษาความสงบ

³ ย้อนรอยนาที่เหตุการณ์สลายการชุมนุม 7 ต.ค. 51. (สิงหาคม 2560). Voice Online. สืบค้นเมื่อวันที่ 6 พฤศจิกายน 2565, จาก <https://www.voicetv.co.th/read/512029>

⁴ “เสื้อแดง” ล้อมสภา ลั่นพร้อมเปิดทางให้ ส.ส.เข้า แต่ต้องเดินเท้าเข้าไปเท่านั้น. (ธันวาคม 2551). MGR Online. สืบค้นเมื่อวันที่ 6 พฤศจิกายน 2565, จาก <https://mgronline.com/politics/detail/9510000152731>

⁵ ไทยรัฐออนไลน์. (สิงหาคม 2564). ม็อบทะลุฟ้า ยื่นหนังสือถึงสภา จี้รัฐธรรมนุญทุกมาตราต้องมาจากประชาชน. สืบค้นเมื่อวันที่ 6 พฤศจิกายน 2565, จาก <https://www.thairath.co.th/news/politic/2176880>

เรียบง่ายและรักษาความปลอดภัยบุคคล สถานที่ และทรัพย์สิน การดำเนินการบังคับใช้กฎหมายในฐานะเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา โดยมีอำนาจหน้าที่เช่นเดียวกับเจ้าพนักงานปกครองหรือตำรวจ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาภายในบริเวณรัฐสภา ภายใต้การกำกับ แนะนำ ตรวจสอบ และปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย ประกอบกับ คณะกรรมการข้าราชการรัฐสภา (ก.ร.) ได้กำหนดความรู้ความสามารถที่ใช้ในการปฏิบัติงานของ ตำแหน่งตำรวจรัฐสภา (เจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา) ไว้ 2 ประการด้วยกัน คือ (1) ความรู้ด้านการสืบสวน และ (2) ความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัย ซึ่งความรู้ด้านการสืบสวนนั้นจะได้ใช้ก็ต่อเมื่อเกิดเหตุที่ จำเป็นที่จะต้องทำการสืบสวนเท่านั้น แต่ในขณะที่ความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยจะต้องใช้ในการปฏิบัติงานเป็นประจำทุกวัน ทั้งนี้ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรได้กำหนด คุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่งดังกล่าว ดังนี้

1. ได้รับปริญญาตรีในสาขาวิชานิติศาสตร์ สาขาวิชารัฐศาสตร์ หรือสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ และ
2. เป็นผู้สอบผ่านการวัดความรู้ความสามารถทั่วไป ของสำนักงาน ก.พ. ระดับปริญญาตรี ขึ้นไป

จากคุณสมบัติเฉพาะตำแหน่งดังกล่าวนี้ จึงไม่สามารถยืนยันได้ว่าตำรวจรัฐสภา (เจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา) ที่ได้รับการบรรจุเข้ามาเหล่านั้น เป็นบุคคลผู้มีความรู้ความสามารถที่ใช้ในการปฏิบัติงานตามที่คณะกรรมการข้าราชการรัฐสภา (ก.ร.) ได้กำหนดไว้อย่างแท้จริง

จากช่องว่างดังกล่าวนี้ จึงย่อมเกิดปัญหาทำให้บุคลากรขาดความพร้อมในแง่ของความรู้ ในการปฏิบัติงานด้านการรักษาความปลอดภัย ขาดแนวทางที่ชัดเจนในการประเมินผลการปฏิบัติงาน ซึ่งย่อมจะส่งผลโดยตรงต่อประสิทธิภาพ และประสิทธิผลในการรักษาความปลอดภัยของรัฐสภา อันนำมาซึ่งความสุ่มเสี่ยงที่จะก่อให้เกิดความเสียหายแก่ราชการได้ โดยความเสียหายดังกล่าวนี้ มิใช่เพียงแต่เกิดขึ้นกับบุคคลใดบุคคลหนึ่ง หรือกระบวนการทางนิติบัญญัติของรัฐสภาเท่านั้น หากแต่ยังหมายถึงเกียรติภูมิและศักดิ์ศรีของประเทศชาติโดยส่วนรวมอีกด้วยจากความเป็นมาและสภาพ ความสำคัญดังที่ได้กล่าวไปในข้างต้นนั้น “การพัฒนาความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของ เจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา” จึงเป็นภารกิจสำคัญที่มีความท้าทายสำหรับการบริหารราชการของ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เพราะความผิดพลาดหรือความสูญเสียที่เกิดขึ้นอาจไม่ส่งผลกระทบเพียงแค่หน่วยงานเดียว หรือบุคคลสำคัญต่างๆ แต่จะหมายถึงความสงบสุขของประชาชน และภาพลักษณ์ของประเทศอีกด้วย ดังนั้น “การพัฒนาความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของ เจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา” จึงเป็นประเด็นสำคัญที่ควรจะไปทำการศึกษาอย่างเร่งด่วน เพื่อให้ เจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา มีความพร้อมในการปฏิบัติหน้าที่ในการรักษาความสงบเรียบร้อยภายใน บริเวณรัฐสภา มีแนวทางในการประเมินผลการปฏิบัติงานที่ชัดเจน สนับสนุนงานด้านนิติบัญญัติของ

ประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ ร่วมยกระดับมาตรฐานในการรักษาความปลอดภัยของประเทศ อีกทั้งเพื่อรองรับการพัฒนาในทุก ๆ ด้านของประเทศชาติสืบไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1.2.1 เพื่อศึกษาความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา

1.2.2 เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา

1.3 ประเด็นการศึกษา

1.3.1 ความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยที่จำเป็นของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภามีอะไรบ้าง

1.3.2 แนวทางในการพัฒนาความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภาเป็นอย่างไร

1.4 แนวทางการศึกษา

1.4.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษานี้ จะเป็นการศึกษาในขอบเขตเฉพาะการพัฒนาความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยที่ใช้ในการปฏิบัติงานของตำแหน่งตำรวจรัฐสภา (เจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา) สายวิชาการของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเท่านั้น ไม่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะที่ใช้ในการปฏิบัติงานของตำแหน่งตำรวจรัฐสภา (เจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา) เนื่องจากคณะกรรมการข้าราชการรัฐสภา (ก.ร.) ได้มีการกำหนดแนวทางไว้ชัดเจนแล้ว

1.4.2 ประชากรในการศึกษา

บุคลากรที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของตำรวจรัฐสภา (เจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา) สายวิชาการของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

1.4.3 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา

กลุ่มตัวอย่างที่จะเก็บข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม โดยกลุ่มที่ 1 เป็นผู้ที่เกี่ยวข้องต่อการพัฒนาความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา จำนวน 4 คน ประกอบด้วย

(ก) ผู้อำนวยการสำนักรักษาความปลอดภัย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ในฐานะผู้กำหนดนโยบายในการพัฒนาความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา

(ข) ผู้บังคับบัญชาในกลุ่มงานอำนาจการรักษาความปลอดภัย สำนักรักษาความปลอดภัย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ในฐานะผู้จัดทำแผนการพัฒนาความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา

(ค) ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานรักษาความปลอดภัย สำนักรักษาความปลอดภัย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ในฐานะผู้ควบคุมดูแลการรักษาความปลอดภัยภายในบริเวณอาคารรัฐสภา

(ง) ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานเทคโนโลยีรักษาความปลอดภัย ในฐานะผู้ควบคุมดูแลระบบและอุปกรณ์เทคโนโลยีรักษาความปลอดภัยของรัฐสภา

ส่วนในกลุ่มที่ 2 ผู้รับบริการจากเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา จำนวน 3 คน ซึ่งรายละเอียดในส่วนนี้จะกล่าวถึงในบทที่ 3 ต่อไป

1.5 ระยะเวลาในการศึกษา

พฤศจิกายน พ.ศ. 2565 – กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2566

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.6.1 “ความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัย” หมายถึง ความรู้เกี่ยวกับหลักการ การรักษาความปลอดภัยสำหรับบุคคลและอาคารสถานที่ ที่มีความจำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา

1.6.2 “เจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา” หมายถึง ข้าราชการซึ่งดำรงตำแหน่ง ตำรวจรัฐสภา (เจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา) สายงานวิชาการ ในสังกัดสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

1.6.3 “ทักษะของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา” หมายถึง มาตรฐานทักษะในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภาตามที่คณะกรรมการข้าราชการรัฐสภา (ก.ร.) กำหนดไว้ ประกอบด้วย (1) การใช้คอมพิวเตอร์ (2) การใช้ภาษาอังกฤษ (3) การคำนวณ (4) การจัดการข้อมูล (5) การเจรจาต่อรอง (6) การรักษาความปลอดภัยและการวางแผน และ (7) การสืบสวน

1.7 ระเบียบวิธีการศึกษา

1.7.1 วิธีการศึกษา

การศึกษาในครั้งนี้จะเป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative research) ทั้งนี้เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลเชิงคุณภาพเพื่อใช้ในการสร้างแบบสัมภาษณ์ รวมทั้งเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อสรุปตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาที่กำหนดไว้ โดยวิธีการศึกษาจะแบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอนสำคัญดังต่อไปนี้

(ก) การวิเคราะห์เอกสาร (Document Analysis) ในขั้นตอนนี้ผู้ศึกษาจะทำการศึกษาค้นคว้าจากเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น หนังสือ ตำรา และเอกสารหลักฐานทางราชการต่าง ๆ เป็นต้น เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปเป็นส่วนหนึ่งในการสร้างแบบสัมภาษณ์ และการหาข้อสรุปตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา

(ข) การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) โดยผู้ศึกษาจะใช้วิธีการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างเพื่อเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา โดยจะเก็บข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก โดยแบ่งออกเป็น กลุ่ม 2 รวมทั้งสิ้น 7 คน โดยกลุ่มที่ 1 เป็นผู้ที่เกี่ยวข้องต่อการพัฒนาความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา ประกอบด้วย

1. ผู้อำนวยการสำนักรักษาความปลอดภัย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
2. ผู้บังคับบัญชาในกลุ่มงานอำนวยการรักษาความปลอดภัย สำนักรักษาความปลอดภัย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
3. ผู้บังคับบัญชาในกลุ่มงานรักษาความปลอดภัย สำนักรักษาความปลอดภัย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
4. ผู้บังคับบัญชาในกลุ่มงานเทคโนโลยีรักษาความปลอดภัย สำนักรักษาความปลอดภัย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ส่วนในกลุ่มที่ 2 เป็นผู้รับบริการจากเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา จำนวน 3 คน ซึ่งผู้ศึกษาจะคัดเลือกจากผู้มาใช้บริการ โดยรายละเอียดจะกล่าวถึงในบทที่ 3 ต่อไป

(ค) การสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม (Non – Participant Observation) เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลหรือข้อเท็จจริงในเชิงพฤติกรรมที่เป็นธรรมชาติของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา ผู้ศึกษาจะทำการสังเกตพฤติกรรมในระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภาตามบริเวณต่าง ๆ ภายในอาคารรัฐสภา เพื่อให้ทราบถึงข้อมูลความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา รวมทั้งแนวทางในการพัฒนาความรู้ดังกล่าวต่อไป

1.7.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

(ก) แบบสัมภาษณ์

(ข) แบบสังเกตการณ์

1.8 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.8.1 ทำให้ทราบถึงความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา

1.8.2 ทำให้ทราบถึงแนวทางในการพัฒนาความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และระเบียบที่เกี่ยวข้อง

ในบทที่ 2 นี้ จะเป็นการทบทวนแนวคิดทฤษฎี วรรณกรรม และระเบียบที่เกี่ยวข้องที่จำเป็นต้องใช้ในการศึกษาเรื่อง การพัฒนาความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจ รัฐบาล ประกอบด้วย

1. แนวคิดด้านการจัดการความรู้
2. แนวคิดด้านแบบแผนการเรียนรู้
3. แนวคิดด้านการรักษาความปลอดภัย
4. ความรู้และทักษะของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐบาล
5. กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดด้านการจัดการความรู้

การจัดการความรู้ เป็นกลยุทธ์ในการที่จะทำให้คนได้รับความรู้ที่ต้องการภายในเวลาที่เหมาะสม รวมทั้งช่วยทำให้เกิดการแลกเปลี่ยน และนำความรู้ไปปฏิบัติ เพื่อยกระดับ และปรับปรุงการดำเนินงานขององค์กร ทั้งนี้ การจัดการความรู้ไม่ใช่เครื่องมือที่จัดการกับตัวของความรู้โดยตรง แต่เป็นวิธีการที่ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้ที่มีระหว่างกันได้ โดยการจัดการความรู้ นั้น เป็นกิจกรรมที่ซับซ้อน และกว้างขวาง ไม่สามารถให้คำจำกัดความด้วยถ้อยคำที่สั้น ๆ ได้ ดังนั้น ต้องให้คำจำกัดความหลายข้อจึงจะครอบคลุมความหมาย⁶ ได้แก่

1. การรวบรวม การจัดระบบ การจัดเก็บ และการเข้าถึงข้อมูลเพื่อสร้างเป็นความรู้ เทคโนโลยีด้านการจัดการข้อมูล และด้านคอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือช่วยเพิ่มพลังในการจัดการความรู้ แต่เทคโนโลยีด้านการจัดการข้อมูล และด้านคอมพิวเตอร์โดยตัวของมันเองมิใช่การจัดการความรู้

---

⁶ วิจารณ์ พานิช. (2546). การจัดการความรู้ในยุคสังคมและเศรษฐกิจบนฐานความรู้. กรุงเทพฯ: สถาบันส่งเสริมการจัดการความรู้เพื่อสังคม, หน้า 5.

2. การจัดการความรู้เกี่ยวข้องกับการแลกเปลี่ยนความรู้ ถ้าไม่มีการแลกเปลี่ยนความรู้แล้ว ความพยายามในการจัดการความรู้ก็จะไม่ประสบผลสำเร็จ พฤติกรรมภายในองค์กรเกี่ยวกับวัฒนธรรม พลวัต และวิถีปฏิบัติจะมีผลต่อการแลกเปลี่ยนความรู้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งวัฒนธรรม และสังคมมีความสำคัญต่อการจัดการความรู้อย่างยิ่ง

3. การจัดการความรู้ต้องอาศัยผู้รู้หรือผู้เชี่ยวชาญในการตีความและประยุกต์ใช้ ความรู้ในการสร้างนวัตกรรม และเป็นผู้นำทางในองค์กร รวมทั้งต้องการผู้เชี่ยวชาญในสาขาใดสาขาหนึ่งแนะนำวิธีประยุกต์ใช้การจัดการความรู้ ดังนั้น กิจกรรมที่เกี่ยวกับคน ได้แก่ การดึงดูดคนดีและมีความสามารถ การพัฒนาคน การติดตามความก้าวหน้าของคน และดึงดูดคนมีความรู้ไว้ในองค์กร ถือเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการความรู้

4. การเพิ่มประสิทธิผลขององค์กร การจัดการความรู้เกิดขึ้นเพราะมีความเชื่อว่าจะช่วยสร้างควมมีชีวิตชีวา และความสำเร็จให้องค์กร การประเมินต้นทุนทางปัญญา และผลสำเร็จของการประยุกต์ใช้การจัดการความรู้เป็นดัชนีบอกว่าองค์กรมีการจัดการความรู้ได้อย่างได้ผลหรือไม่

ทั้งนี้ ตัวแบบที่ใช้ในการจัดการความรู้ในองค์กร มีองค์ประกอบหลัก 3 ประการด้วยกัน คือ (1) การกำหนดสิ่งสำคัญที่องค์กรต้องทำให้สำเร็จ (2) ปัจจัยที่ทำให้สามารถจัดการความรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และ (3) กระบวนการเปลี่ยนแปลง⁷ ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ประการแรก การกำหนดสิ่งสำคัญที่องค์กรต้องทำให้สำเร็จ ในขั้นตอนนี้จะเป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุดเพราะจะเป็นการกำหนดวัตถุประสงค์ของการจัดการความรู้ซึ่งส่วนใหญ่แล้วมักจะเกี่ยวข้องกับ (1) การทำให้ลูกค้าหรือผู้มาใช้บริการประทับใจ (2) การลดระยะเวลาในการพัฒนาผลิตภัณฑ์หรือบริการใหม่ ๆ และ (3) ความเป็นเลิศในการดำเนินงาน

ประการที่สอง ปัจจัยที่ทำให้้องค์กรสามารถจัดการความรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ องค์กรต้องสร้างปัจจัยหลัก 4 ด้านที่จะช่วยให้การจัดการความรู้ดำเนินไปได้อย่างราบรื่น ซึ่งได้แก่

1. วัฒนธรรมองค์กร (Organization Culture) ซึ่งได้แก่ การสนับสนุนจากผู้บริหารระดับสูงในการเป็นแบบอย่างที่ดี การสร้างบรรยากาศที่ทำให้บุคลากรกล้าคิด กล้าทำ เปิดเผยต่อกัน มีการทำงานเป็นทีม และทำให้การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของบุคลากรเป็นส่วนหนึ่งของระบบการประเมินผล และพัฒนาบุคลากร

---

⁷ O'Dell, Carla, Grayson, Jackson C., JR. & Essaides, Nilly (1998). If Only We Knew What We Know: The Transfer of Internal Knowledge and Best Practice. New York, N.Y.: The Free Press, pp. 2 – 6.

2. เทคโนโลยี (Technology) ที่จะช่วยทำให้การจัดการความรู้ทำได้รวดเร็วขึ้น เช่น โปรแกรมคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต (Internet) และอินทราเน็ต (Intranet) เป็นอาทิ

3. โครงสร้างองค์การ (Organization Structure) ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ เช่น การกำหนดบุคคลหรือกลุ่มรับผิดชอบในการจัดการความรู้ภายในองค์การ รวมไปถึงการกำหนดเครือข่าย การแลกเปลี่ยนความรู้ที่ชัดเจน เป็นอาทิ

4. การประเมินผลการจัดการความรู้ (Evaluation) ถือเป็นเรื่องสำคัญเพราะจะเป็นหลักฐานที่บ่งบอกถึงประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการจัดการความรู้ในองค์การ โดยองค์การต้องมั่นใจว่ามีปัจจัยข้างต้นครบถ้วนและที่สำคัญต้องมีการบริหารปัจจัยดังกล่าวให้สอดคล้องประสานกันอยู่ตลอดเวลา ทั้งนี้เพื่อให้กระบวนการจัดการความรู้ดำเนินไปได้อย่างราบรื่น

และในประการสุดท้าย คือ กระบวนการเปลี่ยนแปลง เมื่อได้กำหนดวัตถุประสงค์ของการจัดการความรู้ และมั่นใจว่ามีปัจจัย 4 อย่างที่กล่าวมาแล้วในข้างต้น องค์การจะต้องใช้กระบวนการเปลี่ยนแปลงเพื่อขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงที่ต้องการ ซึ่งกระบวนการประกอบด้วย 4 ขั้นตอนหลัก ได้แก่ (1) การวางแผน (2) การออกแบบ (3) การปฏิบัติ และ (4) การขยายผล ตามปรากฏในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 ตัวแบบการจัดการความรู้ของ O'Dell

จากภาพที่ 1 นั้น จะแสดงให้เห็นถึงกระบวนการในการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงตามแนวคิดของ O'Dell ซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้คือ

ขั้นตอนที่ 1 วางแผน เป็นการตัดสินใจดำเนินการล่วงหน้า โดยมาจากการประเมินตนเอง ว่าอยู่ที่ตรงจุดไหนเมื่อเทียบกับสิ่งที่อยากจะเป็น

ขั้นตอนที่ 2 ออกแบบ เป็นการกำหนดหน้าที่ บทบาทของผู้เกี่ยวข้อง เทคโนโลยีที่จะต้องใช้ กำหนดการวัดผลลัพธ์ (Outcomes) ที่ต้องการ รวมไปถึงการจัดทำแผนงาน

ขั้นตอนที่ 3 ปฏิบัติ เป็นการจัดทำโครงการนำร่อง (Pilot Project) หรือกิจกรรมเพื่อทดสอบแนวทางที่กำหนดไว้ และดำเนินการตามแผนการที่วางไว้

ขั้นตอนที่ 4 ขยายผล เป็นการนำความสำเร็จจากโครงการนำร่องหรือกิจกรรมเพื่อทดสอบแนวทางที่กำหนดไว้ไปทำการขยายผลต่อให้ทั่วทั้งองค์กร

ตามที่ได้อธิบายไปในข้างต้น จะเห็นได้ว่าแม้จะมีแนวคิดที่หลากหลายเกี่ยวกับการจัดการความรู้ แต่สิ่งที่คล้ายคลึงกัน คือ เป็นการจัดการเพื่อนำความรู้มาใช้พัฒนาขีดความสามารถขององค์กร โดยมีกระบวนการในการสรรหาความรู้ เพื่อถ่ายทอด และแบ่งปันไปยังบุคลากร เป้าหมายอย่างถูกต้อง และเหมาะสม ทั้งนี้รูปแบบของการพัฒนาความรู้ ได้แก่ (1) การเรียนรู้จากประสบการณ์ในอดีตของตนเอง (2) การเรียนรู้จากการทดลอง (3) การเรียนรู้จากประสบการณ์ของผู้อื่น และ (4) การเรียนรู้จากการฝึกอบรมและพัฒนาต่าง ๆ

2.2 แนวคิดด้านแบบแผนการเรียนรู้

ในการพัฒนาความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา จำเป็นที่จะต้องทำความเข้าใจถึงแบบแผนการเรียนรู้ (Learning Styles) ซึ่งในแต่ละบุคคลจะมีกระบวนการในการเรียนรู้ที่แตกต่างกันไป ตามวิธีการเรียนรู้ ซึ่งในการพัฒนาความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภานั้น จึงควรปรับให้สอดคล้องกับสถานการณ์ของแต่ละบุคคล ทั้งนี้ ได้มีการแบ่งวิธีการเรียนรู้ออกเป็น 4 ลักษณะ ประกอบด้วย⁸

2.2.1 Accommodator ผู้รับการพัฒนาความรู้ในลักษณะนี้ จะเรียนรู้จากการสังสม ประสบการณ์ร่วมกับการพบปะผู้คนและการลงมือกระทำในสถานการณ์จริง ซึ่งมักใช้สัญชาตญาณ การลองผิดลองถูกในระหว่างการทำงาน (Intuitive, Trial and Error) เพื่อพัฒนาตนเอง ดังนั้น การพัฒนาความรู้ในรูปแบบนี้ จึงควรเน้นในการเปิดโอกาสให้ลงมือทำจริง (Hand-on Activities) และแลกเปลี่ยนเรียนรู้กันในกลุ่ม นอกจากนี้ ควรมีการมอบหมายงานในสถานการณ์ที่แตกต่างไปจากเดิม ก็จะช่วยให้การพัฒนาความรู้ในลักษณะนี้ได้ประโยชน์สูงสุด

⁸ Kolb. (2003). อ้างถึงใน สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. (2553). คู่มือการพัฒนาข้าราชการตามสมรรถนะหลัก (Core Competencies). กรุงเทพมหานคร: แอร์บอร์น พริ้นต์, หน้า 14 – 16.

2.2.2 Diverger ผู้รับการพัฒนารูปแบบนี้จะเรียนรู้จากการใช้ประสาทสัมผัส เช่น การสังเกต การสำรวจ เป็นต้น รวมทั้งการสังสมประสบการณ์ร่วมกับการพบปะผู้คน นอกจากนั้นยังมักใช้จินตนาการ และมุมมองที่หลากหลาย (Perspectives) ในการปฏิบัติเพื่อพัฒนาตนเอง ดังนั้น การพัฒนาความรู้ในลักษณะนี้ ควรเน้นการเปิดโอกาสให้ระดมความคิดเห็น (Brainstorm) เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ในความรู้ต่าง ๆ นอกจากนั้น การมอบหมายงานด้วยการแสดงตัวอย่างหรือกรณีศึกษา ก็จะช่วยให้ผู้รับการพัฒนาค้นหาความรู้ในลักษณะนี้ได้ประโยชน์เพิ่มขึ้น

2.2.3 Converger จะเป็นการเรียนรู้จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎี (Abstract Conceptualization) ควบคู่ไปกับการลงมือกระทำจริง โดยใช้การคิดวิเคราะห์ (Analytical Thinking) และตั้งสมมติฐานในการทำงานเพื่อพัฒนาตนเอง ดังนั้น จึงควรเปิดโอกาสให้มีการปฏิบัติงานจริง และแก้ไขปัญหาจากสถานการณ์สมมติที่กำหนดขึ้น รวมทั้งควรมุ่งเน้นที่การฝึกอบรมเปลี่ยนแนวคิดให้เป็นแนวทางที่ปฏิบัติจริงได้ (Practical Application) นอกจากนั้น การมอบหมายงานที่ต้องนำสมรรถนะหลักที่เรียนรู้มาประยุกต์ใช้ให้เกิดผลนั้นจะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้รับการพัฒนารูปแบบนี้ได้

2.2.4 Assimilator จะเป็นการเรียนรู้จากการศึกษาแนวคิดทฤษฎี (Abstract Conceptualization) ควบคู่ไปกับการใช้ประสาทสัมผัส เช่น การสังเกต การสำรวจ เป็นต้น เป็นการอาศัยการมองภาพแบบองค์รวมเพื่อให้เกิดความคิดรวบยอด (Conceptualization) และการเชื่อมต่อกภาพหรือเหตุการณ์ที่สังเกตเห็นในการทำงานเพื่อพัฒนาตนเอง ดังนั้น การพัฒนาความรู้ในรูปแบบนี้ จึงควรเน้นที่แนวคิดทฤษฎีที่อยู่เบื้องหลังเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ที่เหมาะสม นอกจากนี้ การระดมความคิดเห็นและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างการฝึกอบรม (Brainstorm) เพื่อนำไปสู่ข้อสรุปหรือแนวคิดใหม่ ๆ รวมไปถึงการมอบหมายงานที่เน้นการทำงานร่วมกับผู้เชี่ยวชาญในความรู้นั้น ๆ ก็จะช่วยให้ได้ประโยชน์อย่างมาก

กล่าวโดยสรุปแล้ว แนวคิดด้านแบบแผนการเรียนรู้ (Learning Styles) จึงมีผลต่อการพัฒนาความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา กล่าวคือ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรควรสนับสนุนให้มีทางเลือกรูปแบบในการพัฒนาความรู้ที่หลากหลายตามความเหมาะสม เช่น การฝึกอบรม (Training) การสัมมนา (Seminar) การฝึกปฏิบัติจริง (On the job training) การศึกษาดูงาน (Site visiting) การสับเปลี่ยนหมุนเวียนงาน (Job rotation) การเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self-Learning) และการสอนงาน (Coaching) เป็นต้น

2.3 แนวคิดด้านการรักษาความปลอดภัย

ในการศึกษาถึงแนวคิดด้านการรักษาความปลอดภัยนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องทำความเข้าใจความหมายของ “ภัย” ที่เกี่ยวข้องกับรัฐสภา ซึ่งซึ่งในที่นี้นั้นจะเป็นภัยที่กระทบต่อสาธารณะ หรือเรียกว่า “สาธารณภัย” ทั้งนี้ ตามพระราชบัญญัติป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550 ได้ให้ความหมายไว้อย่างกว้าง ๆ ว่า “อัคคีภัย วาตภัย อุทกภัย ภัยแล้ง โรคระบาดในมนุษย์ โรคระบาดสัตว์ โรคระบาดสัตว์น้ำ การระบาดของศัตรูพืช ตลอดจนภัยอื่น ๆ อันมีผลกระทบต่อสาธารณชน ไม่ว่าจะเกิดจากธรรมชาติ มีผู้ทำให้เกิดขึ้น อุบัติเหตุ หรือเหตุอื่นใด ซึ่งก่อให้เกิดอันตรายแก่ชีวิต ร่างกายของประชาชน หรือความเสียหายแก่ทรัพย์สินของประชาชน หรือของรัฐ และให้หมายความรวมถึงภัยทางอากาศ และการก่อวินาศกรรมด้วย”

เมื่อพิจารณาตามนัยของความหมายดังกล่าวร่วมกับการรักษาความปลอดภัยของรัฐสภาที่ผ่านมา นั้น ปรากฏข้อเท็จจริงว่า จะให้ความสำคัญต่อการควบคุมความเสี่ยงในด้านอัคคีภัย และการก่อวินาศกรรมหรืออาชญากรรม เท่านั้น จึงเกิดเป็นประเด็นให้พิจารณาต่อไปว่า จะทำอย่างไรเพื่อที่จะสามารถจัดการต่อภัยดังกล่าวได้เพื่อป้องกันมิให้เกิดผลกระทบต่ออารักขาต่อไป

ในกรณีดังกล่าวนี้ หน่วย งาน The Health and Safety Executive (HSE) แห่งสหราชอาณาจักร (อ้างถึงใน สิริรัตน์ สุวณิชย์เจริญ และปราโมช เชี่ยวชาญ, 2557, หน้า 1 – 3) ได้กำหนดองค์ประกอบหลักของการจัดการความปลอดภัย ประกอบด้วยองค์ประกอบที่สำคัญ 5 องค์ประกอบ ได้แก่ นโยบาย(Policy) การจัดองค์การ (Organising) การวางแผนและดำเนินการ (Planning and Implementing) การวัดผลการดำเนินการ (Measuring Performance) การตรวจติดตาม และการทบทวน (Auditing and Reviewing) ในแต่ละองค์ประกอบมีความเชื่อมโยงและมีความสัมพันธ์กันทั้งใน เรื่องการควบคุมและข้อมูลข่าวสารอย่างเป็นระบบ และเป็นลำดับขั้นตอน⁹ รายละเอียดแต่ละองค์ประกอบหลักมีดังนี้

1. นโยบาย (Policy) การกำหนดและจัดทำนโยบายเกี่ยวกับอาชีวอนามัยและความปลอดภัย เป็น ขั้นตอนแรกของการจัดการความปลอดภัย ทั้งนี้เนื่องจากนโยบายเป็นสิ่งสำคัญ ที่จะแสดงให้เห็นทิศทาง จุดมุ่งหมายและเจตนารมณ์ ขององค์การ (โรงงาน/ สถานประกอบกิจการ) นั้น ๆ นโยบายเกี่ยวกับอาชีวอนามัยและความปลอดภัยที่มีประสิทธิภาพ ควรมีการกำหนดทิศทางที่ชัดเจนขององค์การในสิ่ง ต่อไปนี้

⁹ สิริรัตน์ สุวณิชย์เจริญ และปราโมช เชี่ยวชาญ. (2557). การจัดการความปลอดภัย (Managing Safety). จุลสารสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ, ปี 2557 ฉบับที่ 2, หน้า 1 – 3.

- ต้องนำทุกด้านของ การดำเนินการทางธุรกิจให้ เป็นส่วนหนึ่งของการแสดงความมุ่งมั่นที่จะมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

- ต้องมีความรับผิดชอบต่อประชาชนและสิ่งแวดล้อม (ทั้งในแง่กฎหมาย และจริยธรรม)

- ต้องสร้างความพึงพอใจต่อความคาดหวังในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องของผู้มีส่วนได้เสีย (ผู้ถือหุ้น พนักงานลูกจ้างหรือ ตัวแทน ลูกค้าหรือสังคมโดยรวม)

- ต้องนำแนวทาง ต้นทุน-ประสิทธิภาพ (cost-effective) มาใช้พิจารณาเพื่อรักษาและพัฒนา ทางกายภาพ และ ทรัพยากรมนุษย์ ซึ่งจะนำไปสู่การลดการสูญเสียทางการเงิน ทั้งนี้นโยบายเกี่ยวกับอาชีวอนามัยและความปลอดภัย ควรเขียนเป็นลายลักษณ์อักษรและมีการประกาศแจ้งให้ผู้มีส่วน ได้เสียรับทราบด้วย

2. การจัดองค์การ (Organising) การจัดองค์การ เป็นขั้นตอนที่ 2 ของการจัดการความปลอดภัย ภายหลังจากมีการกำหนดนโยบายแล้ว การที่จะทำให้นโยบายเกี่ยวกับอาชีวอนามัยและความปลอดภัย สามารถดำเนินการและบรรลุเป้าหมายได้ จำเป็นต้องมีการจัดองค์การและ เตรียมบุคลากรให้พร้อมในการขับเคลื่อนนโยบายดังกล่าว ดังนั้นการจัดองค์การจึงเป็นสิ่งที่จำเป็น การจัดโครงสร้างบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและการเตรียมการที่ดีจะสามารถนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ ที่มี ประสิทธิภาพ โดยผลแห่งความสำเร็จนั้นคือการสร้าง “วัฒนธรรมความปลอดภัย อาชีวอนามัย เชิงบวกหรือเชิงป้องกัน” (Positive Health and Safety Culture) ขององค์การ ซึ่งเกิดจากการมีส่วนร่วม ของบุคลากรหรือลูกจ้างทุกคนในองค์การ ทั้งนี้ บุคลากรทุกคนมีแรงจูงใจและมีความสามารถในการทำงานด้วยความปลอดภัย รวมทั้งป้องกันสุขภาพของตนเองได้ในระยะยาว ไม่เพียงแต่การหลีกเลี่ยงมิให้เกิดอุบัติเหตุ เท่านั้น หลักในการจัดองค์การเพื่อให้เกิดวัฒนธรรมความปลอดภัย อาชีวอนามัยเชิงบวกหรือเชิงป้องกัน” ขององค์การ อาศัย หลักการ 4C คือ การควบคุม (Control) ความร่วมมือ (Co-operation) การติดต่อสื่อสาร (Communication) และความสามารถ (Competence)

3. การวางแผนและดำเนินการ (Planning and Implementing) การวางแผนและดำเนินการเป็นขั้นตอนที่ 3 ของการจัดการความปลอดภัย โดยการวางแผนอาศัยวิธีการวางแผนแบบเป็นระบบ (Systemic Approach) เพื่อดำเนินการตามนโยบายอาชีวอนามัย และความปลอดภัยผ่านระบบการจัดการอาชีวอนามัย และความปลอดภัยที่มีประสิทธิภาพ จุดมุ่งหมายของการวางแผนและการดำเนินการคือ การลดความเสี่ยงด้านความปลอดภัย จากกิจกรรมการทำงาน สินค้าและบริการ โดยอาศัยหลักการการประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) ในการพิจารณา จัดลำดับ

ความสำคัญ และ เป้าหมายของการกำจัดอันตรายและลดความเสี่ยง ทั้งนี้ความเสี่ยงควรกำจัดโดยวิธีการการเลือกและการออกแบบ เครื่องมือ อุปกรณ์ และกระบวนการก่อน กรณีที่ไม่สามารถกำจัดให้หมดไปได้ ควรลดความเสี่ยงลงโดยใช้การควบคุมทางกายภาพ หรือ ใช้ อุปกรณ์คุ้มครองความปลอดภัยส่วนบุคคล นอกจากนี้ต้องมีการสร้างมาตรฐานการปฏิบัติงาน (Performance Standard) เพื่อใช้ในการ ชี้วัดความสำเร็จ รวมทั้งควรมีการระบุวิธีการที่เฉพาะเจาะจง ในการส่งเสริม วัฒนธรรมความปลอดภัย อาชีวอนามัยเชิงบวกหรือเชิงป้องกันไว้ด้วย

4. การวัดผลการดำเนินการ (Measuring Performance) การวัดผลการดำเนินการเป็นขั้นตอนต่อมาของการจัดการความปลอดภัย โดยทำการการตรวจวัดผลการดำเนินการเทียบ กับ มาตรฐานการปฏิบัติงานที่ได้กำหนดไว้ ซึ่งผลดังกล่าวจะทำให้รู้ว่า ที่ใด และเวลาใด ที่การปฏิบัติงานมีความจำเป็นต้องได้รับการ ปรับปรุงสำหรับการวัดผลการดำเนินการโดยทั่วไปสามารถทำได้ 2 รูปแบบ คือ การติดตามตรวจสอบเชิงรุก (Active Monitoring) และการติดตามตรวจสอบเชิงรับ (Reactive Monitoring) การติดตามตรวจสอบเชิงรุกเป็นการติดตามตรวจสอบก่อนเกิดเหตุการณ์ ไม่พึงประสงค์ มีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบระบบการจัดการความปลอดภัยที่ดำเนินการอยู่ รวมถึงมาตรฐานที่กำหนดไว้ว่ายังมี ประสิทธิภาพอยู่หรือไม่ โดยการตรวจสอบจะพิจารณาทั้ง Hardware (สถานที่ เครื่องจักร สสาร) และ Software (คน ขั้นตอนการปฏิบัติงาน ระบบ) รวมถึงพฤติกรรมส่วนตัวด้วย ส่วนการติดตามตรวจสอบเชิงรับเป็นการตรวจสอบหลังเกิดเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ หรือกล่าวได้ว่าเป็นการตรวจสอบหลังจากที่การควบคุมเกิดความล้มเหลวขึ้น จึงเป็นการสอบสวนอุบัติเหตุ ซึ่งส่งผลให้เกิดการบาดเจ็บ หรือการสอบสวนเหตุการณ์ ที่ส่งผลให้เกิดการเจ็บป่วย หรืออุบัติเหตุที่อาจส่งผลให้เกิดอันตรายและความเสียหายขึ้นได้ ทั้งนี้วัตถุประสงค์ของการการติดตามตรวจสอบเชิงรุก และการติดตามตรวจสอบเชิงรับ คือเพื่อพิจารณาหาสาเหตุขณะนั้น (Immediately Causes) ของการปฏิบัติงานที่ต่ำกว่ามาตรฐาน และระบุสาเหตุสำคัญที่ซ่อนอยู่ (Undersealing Causes) และสิ่งที่เกี่ยวข้อง เพื่อการออกแบบและดำเนินการระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย

5. การตรวจติดตาม และการทบทวน (Auditing and Reviewing) การตรวจติดตาม และการทบทวน เป็นขั้นตอนสุดท้ายของ การจัดการความปลอดภัย ขั้นตอนนี้เป็นการเรียนรู้จากประสบการณ์ที่ได้แสดงหรือเปิดเผยออกมาทั้งหมด เพื่อประยุกต์ใช้เป็นบทเรียนในการพัฒนาระบบ ทั้งนี้การทบทวนการดำเนิน การต้องทำอย่างเป็นระบบ โดยอาศัยข้อมูลจากการติดตามตรวจสอบและการตรวจติดตามระบบการจัดการทั้งระบบ การ ทบทวนการดำเนินการต้องมุ่งมั่นที่จะพัฒนาอย่างต่อเนื่องในส่วนที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็น นโยบาย ระบบ และเทคนิคการควบคุมความเสี่ยง

อนึ่ง เมื่อพิจารณาถึงแนวคิดเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัย ได้มีนิตานาทรศนะจาก นักวิชาการอย่างกว้างขวาง โดยเริ่มจาก Sennewald (1978) ได้มีแนวคิดเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัย โดยมุ่งเน้นที่การให้บริการด้านการรักษาความปลอดภัยทั้ง 3 ด้าน ประกอบด้วย (1) ด้านการบริการให้ความคุ้มครองป้องกัน (The Protective Services) ซึ่งได้แก่ การปกป้องทรัพย์สิน อาคารสถานที่ และบุคลากร (2) ด้านการบริการพิเศษ (Special Services) ซึ่งได้แก่ การคุ้มครองบุคคลสำคัญ รวมทั้งการให้บริการรักษาความปลอดภัยและให้ความช่วยเหลือในกรณีฉุกเฉิน และ (3) ด้านการให้บริการทางการศึกษา (Education Services) เป็นการให้ความรู้หรือประชาสัมพันธ์ ข้อมูลที่ถูกต้องเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยแก่บุคลากรที่เกี่ยวข้อง¹⁰

ในเวลาต่อมา Finneran (1981) ได้อธิบายถึงแนวคิดเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัย ในมุมมองที่แตกต่าง โดยมีความเห็นว่าการรักษาความปลอดภัยควรมีองค์ประกอบที่สำคัญ 5 ประการ¹¹ คือ

ประการแรก คือ เรื่องของกองกำลังป้องกัน (Guard Forces) ควรมีการกำหนดกลไก การตัดสินใจ และการบังคับบัญชา รวมทั้งบทบาทหน้าที่ให้มีความชัดเจน

ประการที่สอง ได้แก่ การรักษาความปลอดภัยด้านกายภาพ (Physical Security) ซึ่งได้แก่ การรักษาความปลอดภัยอาคารและพื้นที่รอบนอก

ประการที่สาม คือ การวางแผน (Planning) ซึ่งประกอบด้วย การวางแผนป้องกันและควบคุมอัคคีภัย การกำหนดขั้นตอนในการปฏิบัติงานเพื่อความปลอดภัย การวางแผนฉุกเฉิน และการปฐมพยาบาล เป็นต้น

ประการที่สี่ คือ ข้อพิจารณาพิเศษ (Special Considerations) ซึ่งได้แก่ การเขียนรายงาน และการประชาสัมพันธ์ เป็นต้น

และในประการสุดท้าย คือ ข้อพิจารณาทางกฎหมาย และการฝึกอบรมที่จำเป็น (Legal Considerations & Training Requirements) ซึ่งประกอบด้วย อำนาจหน้าที่ตามกฎหมายของการรักษาความปลอดภัย รวมไปถึงเทคนิคการฝึกอบรมที่เกี่ยวข้องกับการรักษาความปลอดภัย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดด้านการรักษาความปลอดภัยของ Green (1981) โดยจะมุ่งเน้นในบทบาทหน้าที่

¹⁰ Sennewald, Charles A. (1978). *Effective security management*. Los Angeles, C.A.: Security World Publishing Co., Inc, pp. 31 – 40.

¹¹ Finneran, Eugene D. (1981). *Security Supervision: A Handbook for Supervisors and Managers*. Woburn, M.A.: Butterworth (Publishers) Inc, pp. 1 – 257.

ของการรักษาความปลอดภัย เพื่อลดความเสี่ยงในการเกิดภัย (Security Functions) ซึ่งประกอบด้วย (1) การป้องกันอาคารและบริเวณรอบนอก (Building & Perimeter Protection) (2) การควบคุมการ บุกรุก และการเข้า – ออก (Intrusion & Access Control) (3) ระบบสัญญาณเตือนและตรวจจับ (Alarm & Surveillance Systems) (4) การควบคุมและป้องกันอัคคีภัย (Fire Prevention & Control) (5) การวางแผนฉุกเฉิน และรับมือภัยพิบัติ (Emergency & Disaster Planning) (6) การป้องกันการโจรกรรม (Prevention of Theft) (7) การป้องกันอุบัติเหตุ (Accident Prevention) และ (8) การดำเนินคดี และการใช้ข้อบังคับ (Enforcement of Crime & Regulations)¹²

ในกรณีเดียวกันนี้ เดชน์ จรุงเรืองฤทธิ์ (2549) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการจัดการรักษาความปลอดภัยว่า เป็นงานที่ต้องทำเป็นระบบ และจะต้องมีผู้ให้ความร่วมมือทุกระดับตั้งแต่ผู้บริหาร พนักงานทั่วไป และเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย เพราะการรักษาความปลอดภัยไม่ได้เป็นความรับผิดชอบเฉพาะเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยเท่านั้น แต่เป็นหน้าที่ของสมาชิกองค์การทุกคนทุกระดับจะต้องรับผิดชอบ ร่วมมือร่วมใจกันรักษาความปลอดภัยขององค์การของตน องค์การจึงจะมีความปลอดภัย ซึ่งแนวความคิดของเดชน์ จรุงเรืองฤทธิ์ ก็ได้ให้ความสำคัญต่อปัจจัยที่จะทำให้การรักษาความปลอดภัยมีประสิทธิภาพเช่นเดียวกัน¹³

อย่างไรก็ตาม คม แสงแก้ว (2550) ได้ให้ความเห็นในกรณีนี้ว่า การรักษาความปลอดภัยนั้น ควรใช้วิธีการหลายวิธีมาผสมผสานกัน ไม่เจาะจงใช้วิธีการใดวิธีการหนึ่งโดยเฉพาะ โดยให้ความสำคัญของกิจกรรมแต่ละชนิดอย่างเหมาะสมกับสภาพทางกายภาพ เศรษฐกิจ และสังคม มีการใช้กำลังคน เงินทุนอย่างมีประสิทธิภาพตลอดจนรู้จักนำเทคโนโลยีมาใช้ประโยชน์ในการรักษาความปลอดภัย¹⁴

นอกจากนี้ คม แสงแก้ว (2550, หน้า 14 – 21) ยังได้เสนอหลักการรักษาความปลอดภัยโดยวิธีผสมผสาน ซึ่งประกอบด้วย (1) อาคารที่มีมาตรฐาน (Resistant Building) มีความทนทาน แข็งแรง และมีรั้วรอบขอบชิด (2) การจัดการด้านกายภาพ (Physical Control) ซึ่งประกอบด้วย การ

¹² Green, Gion. (1981). *Introduction to Security*, 3rd ed. Woburn, M.A.: Butterworth (Publishers) Inc, pp. 26 – 27.

¹³ เดชน์ จรุงเรืองฤทธิ์. (2549). *ความรู้พื้นฐานเรื่องการรักษาความปลอดภัยสำหรับผู้บริหาร*. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, หน้า 378.

¹⁴ คม แสงแก้ว. (2550). *การรักษาความปลอดภัยโดยวิธีผสมผสาน*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, หน้า 9.

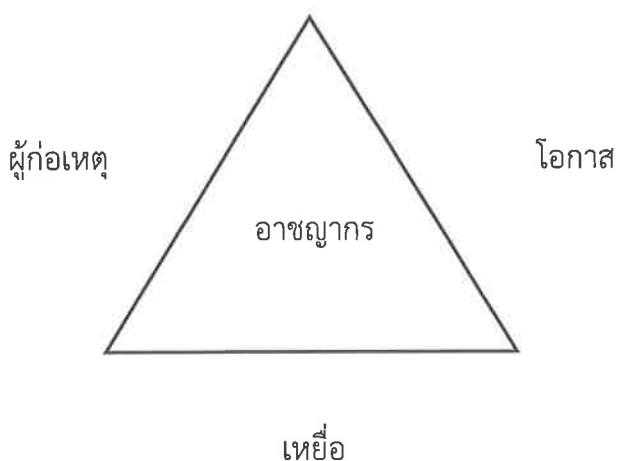
กำหนดประตูเข้า-ออกอย่างชัดเจน การจัดให้มีแสงสว่างอย่างเพียงพอ การซ่อมแซมและการรักษาความสะอาดพื้นที่ (3) การกำหนดพื้นที่และการตรวจพื้นที่ในการรักษาความปลอดภัย (Area Control & Surveillance) ซึ่งได้แก่ การกำหนดพื้นที่ควบคุมในระดับต่าง ๆ (4) การใช้มวลชนในการควบคุม (Social Control) การสร้างจิตสำนึกให้แก่ประชาชนในการรักษาความปลอดภัย (5) การใช้วิธีกล (Mechanical Control) ได้แก่การใช้เครื่องมือทางเทคนิค เช่น ระบบโทรทัศน์วงจรปิด และเครื่องตรวจโลหะชนิดต่าง ๆ เป็นต้น และ (6) การใช้อาวุธ (Weapons Control) คือ การเลือกใช้อาวุธที่เหมาะสมในการควบคุมบุคคลที่ไม่พึงประสงค์ให้อยู่ในความสงบ และการใช้อาวุธจะต้องไม่ส่งผลกระทบต่อบุคคลอื่นที่ไม่เกี่ยวข้อง¹⁵

ทั้งนี้ เมื่อพิจารณามุมมองในด้านการรักษาความปลอดภัยของสายอาชีพตำรวจ ได้พบว่าจะมีการมุ่งเน้นไปที่การป้องกันอาชญากรรม โดยเชื่อว่าหากสามารถป้องกันหรือควบคุมมิให้อาชญากรรมเกิดขึ้นได้แล่นั้น ความปลอดภัยหรือความสงบสุขย่อมที่จะเกิดขึ้น โดยในการป้องกันอาชญากรรมนั้น คือ การใช้มาตรการและวิธีการต่าง ๆ ที่จะไม่ให้เกิดอาชญากรรมขึ้น โดยอาจจำแนกได้ดังนี้ คือ การกำจัดต้นเหตุการณ์ ขจัดความปรารถนาที่จะกระทำผิด และการขจัดช่วงโอกาสที่จะกระทำผิดซึ่งเป็นหน้าที่เจ้าหน้าที่รัฐ เอกชน และประชาชนในการร่วมมือกัน ตลอดจนถึงการใช้มาตรการต่าง ๆ เพื่อระงับเหตุการณ์การกระทำผิด การจับกุม ควบคุม ผู้ก่อเหตุ เพื่อป้องกันมิให้กลับมากระทำความผิดอีก และการลงโทษอาชญากรเพื่อทำให้เกิดความเช็ดหลาบ ทั้งยังเป็นเครื่องเตือนใจแก่ผู้ที่จะก่ออาชญากรรมอีกประการหนึ่งด้วย โดยอาจจะเป็นการป้องกันและระงับเหตุอาชญากรรม และ/หรือเป็นการสืบสวนติดตามจับกุมภายหลังการเกิดเหตุแล้ว ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากประชาชน¹⁶ ทั้งนี้ ศรีวราร์ รังสิพรามณกุล, และชยพล ฉัตรชัยเดช (2558) ได้อธิบายถึงทฤษฎีสามเหลี่ยมอาชญากรรม (Crime triangle theory) ไว้ว่า สาเหตุหรือองค์ประกอบของการเกิดอาชญากรรม จะประกอบด้วยปัจจัย 3 ด้านด้วยกัน ประกอบด้วย (1) ผู้กระทำความผิด (Offender) (2) เหยื่อ (Victim) และ (3) โอกาส (Opportunity)¹⁷ ตามปรากฏในภาพที่ 2

¹⁵ เรื่องเดียวกัน, หน้า 14 – 21.

¹⁶ กองบังคับการปราบปราม. (2543). แนวคิดเกี่ยวกับการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม. กรุงเทพมหานคร: กองบังคับการปราบปราม, หน้า 10 – 12.

¹⁷ ศรีวราร์ รังสิพรามณกุล, และ ชยพล ฉัตรชัยเดช. (2558). การป้องกันอาชญากรรมเชิงรุก โดยทฤษฎีสามเหลี่ยมอาชญากรรม. กรุงเทพฯ: สำนักงานตำรวจนครบาล, หน้า 7 – 10.

ภาพที่ 2 ทฤษฎีสามเหลี่ยมอาชญากรรม

1. ผู้กระทำความผิด (Offender) หมายถึง ผู้ที่มีความต้องการจะก่อเหตุหรือลงมือกระทำความผิด
2. เหยื่อ (Victim) หมายถึง บุคคล สถานที่ หรือวัตถุสิ่งของ ที่ผู้กระทำความผิดมุ่งหมายที่จะกระทำด้วย หรือเป็นเป้าหมายที่คนร้ายต้องการ
3. โอกาส (Opportunity) หมายถึง ช่วงเวลา (Time) และสถานที่ (Place) ที่เหมาะสมหรือเอื้อต่อผู้กระทำความผิดให้มีความสามารถที่จะลงมือกระทำความผิดหรือก่ออาชญากรรมได้

เมื่อเหตุการณ์หรือสถานการณ์ครบองค์ประกอบทั้ง 3 ด้าน ดังกล่าวข้างต้น ก็จะทำให้เกิดอาชญากรรมขึ้นได้ โดยทฤษฎีดังกล่าวนี้ ได้เสนอแนวคิดในการแก้ไขปัญหาอาชญากรรม หรือการป้องกันมิให้เกิดอาชญากรรม โดยต้องพยายามหาวิธีการที่จะทำให้องค์ประกอบของสามเหลี่ยมอาชญากรรมด้านใดด้านหนึ่งหายไป หรือมิให้เกิดครบทั้ง 3 ด้าน ก็จะทำให้อาชญากรรมไม่เกิดขึ้น ดังนั้น ในการจัดการการรักษาความปลอดภัยจะต้องพยายามทำให้องค์ประกอบของสามเหลี่ยมอาชญากรรมด้านใดด้านหนึ่งหายไปเช่นเดียวกัน โดยมีวิธีการในการดำเนินการดังต่อไปนี้

ประการแรก ด้านผู้กระทำความผิด ต้องพยายามลดหรือควบคุมจำนวนผู้กระทำความผิดหรือคนร้ายในพื้นที่ที่รับผิดชอบ โดยเน้นที่การบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด เช่น การกวาดล้างอาชญากรรมในพื้นที่ การควบคุมแหล่งอบายมุขที่จะเป็นแหล่งเพาะอาชญากรรม การสืบสวนหาข่าวเกี่ยวกับแหล่งซ่อนสมุขของผู้กระทำความผิด การปิดล้อมตรวจค้น เป็นต้น

ประการที่สอง ด้านเหยื่อ ประชาชนต้องรู้จักการป้องกันตนเอง ครอบครัวยุ และสังคมหรือชุมชน เจ้าหน้าที่จะต้องเข้าไปช่วยเหลือโดยการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้ ข้อมูลข่าวสารที่เป็น

ประโยชน์ต่อประชาชนในการป้องกันอาชญากรรม หรือไม่ให้ตกเป็นเหยื่ออาชญากรรม เช่น การแต่งกายรัดกุม การใส่เครื่องประดับของมีค่า การหลอกลวงของคนร้ายในลักษณะต่าง ๆ เป็นต้น

และในประการสุดท้าย ด้านโอกาส โดยโอกาสที่ผู้กระทำความผิดหรือคนร้ายจะลงมือก่ออาชญากรรมนั้น จะต้องอาศัยเวลาและสถานที่ที่เหมาะสมหรือเอื้ออำนวยต่อการก่อเหตุ ต้องพยายามหาวิธีการเพื่อที่จะตัดช่องโอกาสของผู้ก่อเหตุดังกล่าว โดยแบ่งออกเป็น

- เวลา ต้องพยายามตัดโอกาสในเรื่องเวลาที่จะก่อเหตุได้ โดยมุ่งเน้นการปรากฏตัวของเจ้าหน้าที่ในการออกตรวจตรา และการตั้งจุดตรวจค้น เป็นต้น

- สถานที่ สามารถกระทำได้โดยการปรับสภาพแวดล้อมและใช้ประโยชน์จากสภาพแวดล้อมนั้นในการลดโอกาสการก่ออาชญากรรม เช่น การสร้างรั้วหรือสิ่งกีดขวางเพื่อป้องกันมิให้ผู้กระทำผิดเข้าถึงเหยื่อ โดยเพิ่มความเสี่ยงที่คนร้ายจะถูกตรวจพบหรือถูกจับกุมมากยิ่งขึ้น หรือการจัดระเบียบพื้นที่เสี่ยงให้มีความปลอดภัย เช่น การติดตั้งไฟฟ้าแสงสว่าง รวมทั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิด (CCTV) และการใช้สัญญาณเตือนภัย เป็นต้น

จากแนวคิดทางด้านการรักษาความปลอดภัยทั้งในมุมมองของนักวิชาการต่างประเทศ และนักวิชาการของประเทศไทยนั้น จะเห็นได้ว่าต่างให้ความสำคัญต่อกิจกรรมในด้านการรักษาความปลอดภัย รวมไปถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่จะทำให้การรักษาความปลอดภัยมีประสิทธิภาพ

2.4 ความรู้และทักษะของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา

คณะกรรมการข้าราชการรัฐสภา (ก.ร.) ได้มีการกำหนดความรู้ และทักษะของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา โดยหนังสือคณะกรรมการข้าราชการรัฐสภา ที่ 24/2562 (ว. 7) ลงวันที่ 19 มีนาคม 2562 โดยกำหนดให้เจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา ประเภทวิชาการ จะต้องมีความรู้ความสามารถที่ใช้ในการปฏิบัติงาน ดังนี้

2.4.1 ความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัย คือ ความรู้เกี่ยวกับหลักการ วิธีการ และกระบวนการรักษาความปลอดภัย สำหรับบุคคลและอาคารสถานที่ รวมถึง การศึกษา วิเคราะห์ วางแผน วางระบบและการควบคุมการรักษาความปลอดภัย รวมทั้งการจัดหาอุปกรณ์ รักษาความปลอดภัย และระบบสื่อสารต่าง ๆ เพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยของส่วนราชการ

2.4.2 ความรู้ด้านการสืบสวน คือ ความรู้ความเข้าใจวิธีการและหลักการในการสืบสวน การรวบรวมพยานหลักฐานเมื่อพบการกระทำความผิด หรือเมื่อพบผู้กระทำความผิด และจัดทำรายงานผลการตรวจสอบเพื่อพิจารณา ตลอดจนการบริหารและพัฒนางานด้านการตรวจสอบให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

นอกจากนี้ ก.ร. ยังได้มีการกำหนดทักษะที่มีความจำเป็นในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ดำรวจรัฐสภา ประกอบด้วย (1) การใช้คอมพิวเตอร์ (2) การใช้ภาษาอังกฤษ (3) การคำนวณ (4) การจัดการข้อมูล (5) การเจรจาต่อรอง (6) การรักษาความปลอดภัยและการวางแผน และ (7) การสืบสวน ซึ่งจะเป็นข้อมูลสำหรับใช้ในการศึกษาในกรณีนี้ต่อไป

2.5 กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

กฎหมายที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ ดำรวจรัฐสภา ประกอบด้วย (1) ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2552 (2) ระเบียบรัฐสภาว่าด้วยการรักษาความปลอดภัย พ.ศ. 2559 (3) ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (4) รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.5.1 ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2552

หมวด 5

การรักษาความปลอดภัยเกี่ยวกับสถานที่

ข้อ 33 ให้หัวหน้าหน่วยงานของรัฐดำเนินการรักษาความปลอดภัยเกี่ยวกับสถานที่ โดยกำหนดมาตรการเพื่อพิทักษ์รักษาความปลอดภัยแก่ที่สงวน อาคาร และสถานที่ของหน่วยงานของรัฐ ตลอดจนวัสดุอุปกรณ์ เจานหาที่ของรัฐ และข้อมูลข่าวสารในอาคารและสถานที่ดังกล่าวให้พ้นจากการโจรกรรม การจารกรรม การก่อวินาศกรรม การก่อการร้าย หรือเหตุอื่นใดอันอาจทำให้เสียความสามารถในการปฏิบัติภารกิจของหน่วยงานของรัฐได้

ข้อ 34 ในการพิจารณาเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยเกี่ยวกับสถานที่ให้หน่วยงานของรัฐ คำนึงถึงภัยอันตรายดังต่อไปนี้

(1) ภัยอันตรายที่เกิดจากปรากฏการณ์ธรรมชาติและอุบัติเหตุ เช่น พายุ น้ำท่วม พายุฟ้าผ่า แผ่นดินไหว ดินถล่ม และเพลิงไหม้

(2) ภัยอันตรายที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์ ได้แก่ การกระทำโดยเปิดเผย เช่น การจลาจล การก่อความไม่สงบ และการโจมตีของฝ่ายตรงข้าม และการกระทำโดยไม่เปิดเผย เช่น การโจรกรรม การจารกรรม การก่อวินาศกรรม และการก่อการร้าย

ข้อ 35 การรักษาความปลอดภัยเกี่ยวกับสถานที่ต้องปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

(1) จัดทำแผนการรักษาความปลอดภัยเกี่ยวกับสถานที่

- (2) กำหนดมาตรการการรักษาความปลอดภัยเกี่ยวกับสถานที่
- (3) ดำเนินการสำรวจและตรวจสอบการรักษาความปลอดภัยเกี่ยวกับสถานที่

ข้อ 36 แผนการรักษาความปลอดภัยเกี่ยวกับสถานที่ ให้จัดทำขึ้นโดยพิจารณาถึงสิ่งดังต่อไปนี้

- (1) ระดับความสำคัญของหน้าที่และภารกิจของแต่ละหน่วยงานของรัฐซึ่งมีความแตกต่างกัน
- (2) สถานการณ์และสภาพแวดล้อมโดยรอบพื้นที่ ได้แก่ ลักษณะภูมิศาสตร์และทำเลที่ตั้งของหน่วยงานของรัฐ อุดมการณ์หรือทัศนคติของประชาชนในพื้นที่นั้น ตลอดจนพฤติกรรมที่อาจเป็นภัยของฝ่ายตรงข้าม
- (3) ขาวสาร สิ่งบอกเหตุ และการเตือนภัย ตลอดจนการสนับสนุนช่วยเหลือที่อาจขอรับจากหน่วยงานของรัฐอื่น ๆ
- (4) จำนวนเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานและเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย ซึ่งขึ้นอยู่กับขนาดของอาคาร สถานที่ และพื้นที่ที่ต้องควบคุมดูแล
- (5) งบประมาณที่จะใช้ในการวางมาตรการการรักษาความปลอดภัยเกี่ยวกับสถานที่
- (6) การออกแบบก่อสร้างที่สงวน อาคารและสถานที่ หรือเครื่องกีดขวางของทางราชการที่มีความสำคัญ หรือความลับที่ต้องพิทักษ์รักษา ให้คำนึงถึงด้านการรักษาความปลอดภัย ทั้งนี้ให้อยู่ในความรับผิดชอบของหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ
- (7) การติดต่อสื่อสารภายในหน่วยงานของรัฐนั้น และกับหน่วยงานของรัฐอื่น ๆ
- (8) การรายงานผลการสำรวจหรือการตรวจสอบการรักษาความปลอดภัยต่อผู้บังคับบัญชา

ข้อ 37 มาตรการการรักษาความปลอดภัยเกี่ยวกับสถานที่ ให้หน่วยงานของรัฐพิจารณาดำเนินการ ดังต่อไปนี้

- (1) กำหนดพื้นที่ที่มีการรักษาความปลอดภัย โดยกำหนดขอบเขตที่แน่ชัดในการควบคุมการเข้าและออก
- (2) ใช้เครื่องกีดขวาง เพื่อป้องกัน ชัดขวางหรือหน่วงเหนี่ยวบุคคลและยานพาหนะที่ไม่มีสิทธิเข้าไปในพื้นที่ที่มีการรักษาความปลอดภัย
- (3) โห่แสงสว่างเพื่อปกป้องพื้นที่ที่มีความสำคัญ และเพิ่มประสิทธิภาพในการตรวจสอบพื้นที่
- (4) จัดให้มีระบบสัญญาณเตือนภัยสำหรับตรวจและเตือนให้ทราบ เมื่อมีการเข้าใกล้หรือการลงล้าเข้ามาในพื้นที่ที่มีการรักษาความปลอดภัย

(5) ควบคุมบุคคลเพื่อตรวจสอบให้ทราบว่าบุคคลที่ได้รับอนุญาตให้ผ่านเข้าพื้นที่ที่มีการรักษาความปลอดภัย พื้นที่ควบคุม หรือพื้นที่หวงห้าม

(6) ควบคุมยานพาหนะ เพื่อให้ทราบว่ายานพาหนะใดได้รับอนุญาตให้ผ่านเข้าในพื้นที่ที่มีการควบคุมและมีบันทึกเป็นหลักฐานการเข้าและออก

(7) จัดให้มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยสถานที่ ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่เวรรักษาความปลอดภัยประจำวัน นายตรวจเวรรักษาความปลอดภัยประจำวัน ยามรักษาการณ์และเจ้าหน้าที่อื่น ๆ เพื่อให้การรักษาความปลอดภัยมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

(8) ปกกันอัคคีภัย โดยต้องวางแผนและกำกับดูแลให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎกระทรวง และมติคณะรัฐมนตรี ตลอดจนคำสั่งของทางราชการที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้

ข้อ 38 ให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการสำรวจและการตรวจสอบการรักษาความปลอดภัยเกี่ยวกับสถานที่ตามความเหมาะสม โดยขอคำแนะนำจากกองการรักษาความปลอดภัย

2.5.2 ระเบียบรัฐสภาว่าด้วยการรักษาความปลอดภัย พ.ศ. 2559

หมวด 1

บททั่วไป

ข้อ 7 ระเบียบนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการรักษาความปลอดภัยสถานที่และการรักษาความปลอดภัยบุคคลของรัฐสภา รวมถึงการรักษาความปลอดภัยในการประชุมสภาและเหตุการณ์พิเศษต่าง ๆ

หมวด 5

การปฏิบัติ

ส่วนที่ 3

เจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา

ข้อ 37 ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภาทำหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยและรักษาความปลอดภัยบุคคลและทรัพย์สินภายในบริเวณรัฐสภาตลอดยี่สิบสี่ชั่วโมง

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภาเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา และให้มีอำนาจและหน้าที่เช่นเดียวกับพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ในการปฏิบัติหน้าที่นอกบริเวณรัฐสภา เจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภาอาจประสานตำรวจท้องที่ หรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องร่วมปฏิบัติงานก็ได้

2.5.3 ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา 2 (16) “พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ” หมายความว่า เจ้าพนักงานซึ่งกฎหมายให้มีอำนาจและหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน ให้รวมถึงพศติ เจ้าพนักงานกรมสรรพสามิต กรมศุลกากร กรมเจ้าท่า พนักงานตรวจคนเข้าเมือง และพนักงานอื่นๆ ในเมื่อกระทำการเกี่ยวกับการจับกุมปราบปรามผู้กระทำความผิดกฎหมาย ซึ่งตนมีหน้าที่ต้องจับกุมหรือปราบปราม

มาตรา 7/1 ผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหาซึ่งถูกควบคุมหรือขังมีสิทธิแจ้งหรือขอให้เจ้าพนักงานแจ้งให้ญาติหรือผู้ซึ่งผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหาไว้วางใจทราบถึงการถูกจับและสถานที่ที่ถูกควบคุมในโอกาสแรก และให้ผู้ถูกจับหรือผู้ต้องหา มีสิทธิดังต่อไปนี้ด้วย

- (1) พบและปรึกษาผู้ซึ่งจะเป็นทนายความเป็นการเฉพาะตัว
- (2) ให้ทราบความหรือผู้ซึ่งตนไว้วางใจเข้าฟังการสอบปากคำตนได้ในชั้นสอบสวน
- (3) ได้รับการเยี่ยมหรือติดต่อกับญาติได้ตามสมควร
- (4) ได้รับการรักษาพยาบาลโดยเร็วเมื่อเกิดการเจ็บป่วย

ให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจซึ่งได้รับมอบตัวผู้ถูกจับ หรือผู้ต้องหาที่มีหน้าที่แจ้งให้ผู้ถูกจับ หรือผู้ต้องหาทราบในโอกาสแรกถึงสิทธิตามวรรคหนึ่ง

มาตรา 17 พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจมีอำนาจทำการสืบสวนคดีอาญาได้

2.5.4 รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560

มาตรา 4 “ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของบุคคลย่อมได้รับความคุ้มครอง ปวงชนชาวไทยย่อมได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ”

มาตรา 27 “บุคคลย่อมเสมอกันในกฎหมาย มีสิทธิและเสรีภาพและได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายเท่าเทียมกัน

ชายและหญิงมีสิทธิเท่าเทียมกัน

การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล ไม่ว่าจะด้วยเหตุความแตกต่างในเรื่องถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา เพศ อายุ ความพิการ สภาพทางกายหรือสุขภาพ สถานะของบุคคล ฐานะทาง เศรษฐกิจหรือสังคม ความเชื่อทางศาสนา การศึกษาอบรม หรือความคิดเห็นทางการเมืองอันไม่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือเหตุอื่นใด จะกระทำมิได้

มาตรการที่รัฐกำหนดขึ้นเพื่อขจัดอุปสรรคหรือส่งเสริมให้บุคคลสามารถใช้สิทธิหรือ เสรีภาพได้เช่นเดียวกับบุคคลอื่น หรือเพื่อคุ้มครองหรืออำนวยความสะดวกให้แก่เด็ก สตรี ผู้สูงอายุ คนพิการหรือผู้ด้อยโอกาส ย่อมไม่ถือว่าเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมตามวรรคสาม

บุคคลผู้เป็นทหาร ตำรวจ ข้าราชการ เจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ และพนักงานหรือลูกจ้างของ องค์กรของรัฐย่อมมีสิทธิและเสรีภาพเช่นเดียวกับบุคคลทั่วไป เว้นแต่ที่จำกัดไว้ในกฎหมายเฉพาะใน ส่วนที่เกี่ยวกับการเมือง สมรรถภาพ วินัย หรือจริยธรรม” บทบัญญัติลักษณะนี้ได้บัญญัติไว้ใน รัฐธรรมนูญของประเทศไทยตั้งแต่ฉบับแรกจนกระทั่งถึงฉบับปัจจุบันซึ่งถือได้ว่าเป็นหลักการสำคัญ ประการหนึ่งของประเทศที่มีการปกครองในระบอบประชาธิปไตยเพื่อรับรองสิทธิและเสรีภาพของ บุคคลว่า ไม่ว่าจะชายหรือหญิงย่อมมีความเท่าเทียมกัน จะเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคลใด ๆ ไม่ได้ แต่กรณีมาตรการที่กำหนดขึ้นเพื่อขจัดอุปสรรค หรือส่งเสริมให้บุคคลสามารถใช้สิทธิหรือ เสรีภาพได้เช่นเดียวกับบุคคลอื่นนั้น ไม่ถือว่าเป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

3.1 วิธีการศึกษา

การศึกษาเรื่อง การพัฒนาความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจ รัฐบาล เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative research) โดยมีวัตถุประสงค์ของการศึกษา ประกอบด้วย (1) เพื่อศึกษาความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐบาล และ (2) เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐบาล ทั้งนี้ เพื่อนำไปสู่การสนองตอบต่อวัตถุประสงค์ของการศึกษาดังกล่าว ผู้ศึกษาจึงได้กำหนดวิธีการศึกษา ดังนี้

3.1.1 การวิเคราะห์เอกสาร (Document Analysis)

ในขั้นตอนนี้ผู้ศึกษาจะทำการศึกษาค้นคว้าจากเอกสารหลักฐานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับ การพัฒนาความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐบาล เช่น หนังสือ ตำรา และ เอกสารหลักฐานทางราชการต่าง ๆ เป็นต้น เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของกรณีศึกษา ซึ่งก็คือ รัฐบาล รวมทั้งแนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้องเพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปใช้ประกอบการวิเคราะห์ และการหาข้อสรุปตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา

3.1.2 การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview)

ภายหลังจากการศึกษาเอกสารแล้ว ผู้ศึกษาจะดำเนินการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง โดยวิธีการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured interview) เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลเชิงคุณภาพจาก ผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรงในการพัฒนาความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐบาล

3.1.3 การสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม (Non – Participant Observation)

เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลหรือข้อเท็จจริงในเชิงพฤติกรรมที่เป็นธรรมชาติของเจ้าหน้าที่ตำรวจ รัฐบาล ผู้ศึกษาจะทำการสังเกตพฤติกรรมในระหว่างการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐบาลตาม บริเวณต่าง ๆ ภายในอาคารรัฐบาล เพื่อให้ทราบถึงข้อมูลความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของ

เจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา รวมทั้งแนวทางในการพัฒนาความรู้ดังกล่าว อันจะนำไปสู่การวิเคราะห์ผลหาข้อสรุปตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาต่อไป

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ในที่นี้จะทำการเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key informant) ซึ่งได้แก่ บุคลากรที่เกี่ยวข้องต่อการพัฒนาความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา โดยกลุ่มตัวอย่างที่จะเก็บข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม โดยกลุ่มที่ 1 เป็นผู้ที่เกี่ยวข้องต่อการพัฒนาความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา จำนวน 4 คน ประกอบด้วย

1. นายอรุณ ลายผ่องแผ้ว ผู้อำนวยการสำนักรักษาความปลอดภัย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ในฐานะผู้กำหนดทิศทาง หรือแนวนโยบายในการพัฒนาความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา

2. นายเอรวัตร อุ่ณงลาด ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานอำนาจการรักษาความปลอดภัย สำนักรักษาความปลอดภัย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ในฐานะผู้รับผิดชอบแผนการพัฒนาเทคโนโลยีรักษาความปลอดภัยของรัฐสภา

3. นายขวัญชัย เพ็ชรนิล ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานเทคโนโลยีรักษาความปลอดภัย สำนักรักษาความปลอดภัย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ในฐานะผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา ซึ่งควบคุมดูแลระบบเทคโนโลยีรักษาความปลอดภัยของรัฐสภา

4. นายสมเกียรติ แจ้งชาติ ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานรักษาความปลอดภัย สำนักรักษาความปลอดภัย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ในฐานะผู้บังคับบัญชาของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภาในด้านการรักษาความปลอดภัยของรัฐสภา

ส่วนในกลุ่มที่ 2 เป็นผู้รับบริการจากเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา จำนวน 3 คน ประกอบด้วย

1. นายฐิติวัชร ดีประเสริฐวงศ์ ผู้เชี่ยวชาญประจำตัวสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเสรีธรรมกิจไทย

2. นาวาอากาศตรีหญิง วิชชุดา พึ่งชื่น วิทยากรชำนาญการพิเศษ สำนักรักษาความปลอดภัย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

3. นางสุประวีณ์ มีมา วชิรไตรภพ นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการพิเศษ สำนักงานเลขาธิการ ก.ร. สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลการศึกษาในครั้งนี้ ประกอบด้วย (1) แบบสัมภาษณ์ และ (2) แบบสังเกตการณ์ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

3.3.1 แบบสัมภาษณ์ จะใช้แบบสัมภาษณ์ประกอบด้วยโครงสร้างคำถาม ซึ่งมีลักษณะ ปลายเปิด เพื่อให้โอกาสในการแสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่ โดยแบ่งเป็น 2 ชุดคำถาม ประกอบด้วย

- ชุดคำถามสำหรับกลุ่มที่ 1 ผู้ที่เกี่ยวข้องต่อการพัฒนาความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา (ภาคผนวก ก) มีดังนี้

1. ท่านมีบทบาทเกี่ยวข้องอย่างไร กับการพัฒนาความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา
2. ท่านคิดว่าความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภาควรมีอะไรบ้าง
3. ท่านคิดว่าปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภามีอะไรบ้าง
4. ท่านคิดว่ามีปัจจัยใดบ้างที่มีผลต่อการพัฒนาความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา
5. ท่านคิดว่าควรมีแนวทางในการพัฒนาความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภาอย่างไร

- ชุดคำถามสำหรับกลุ่มที่ 2 ผู้รับบริการจากเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา (ภาคผนวก ข) มีดังนี้

1. ท่านได้รับบริการจากเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภาอย่างไรบ้าง
2. ท่านมีความพึงพอใจในการให้บริการของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภาหรือไม่ อย่างไร
3. ท่านคิดว่าปัญหาในการให้บริการของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภามีอะไรบ้าง
4. ท่านคิดว่าการให้บริการของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภาควรมีการปรับปรุงหรือพัฒนาอย่างไร

3.3.2 แบบสังเกตการณ์

จะเป็นการบันทึกพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการใช้ความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภาในระหว่างการปฏิบัติงานทุกภารกิจที่ได้จากข้อสรุปในการสัมภาษณ์ตาม

ข้อ 3.3.1 ในรูปแบบ Checklist โดยให้เครื่องหมาย ✓ แทนการแสดงออกในพฤติกรรมนั้นอย่างชัดเจน และเครื่องหมาย x แทนการไม่ปรากฏพฤติกรรม (ภาคผนวก ค) มีดังนี้

1. การอำนวยความสะดวกด้านการจราจร
2. แผนผังอาคารรัฐสภา
3. ระบบเทคโนโลยีการรักษาความปลอดภัยและการสื่อสาร
4. การตรวจตราและการเฝ้าระวัง
5. การป้องกันและระงับอัคคีภัย
6. กฎหมาย ระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภาแล้ว ผู้ศึกษาจะดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการ ดังนี้

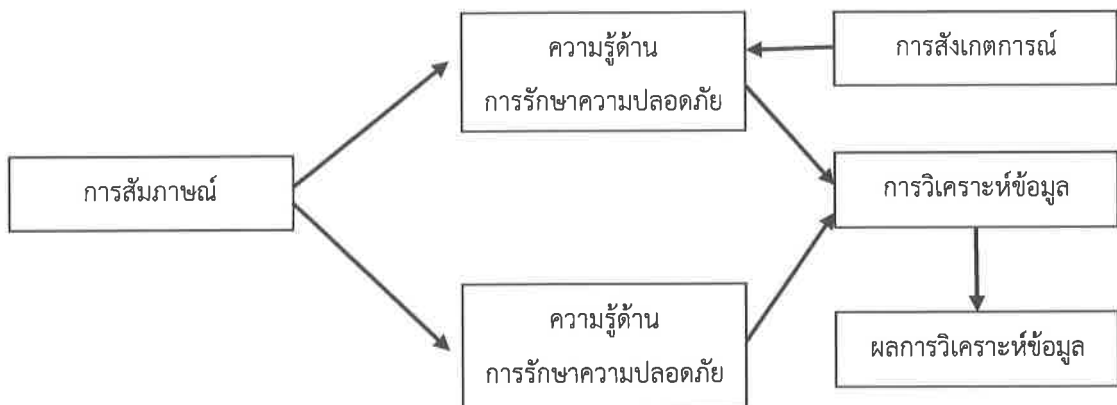
3.4.1 การจำแนกและจัดระบบข้อมูล (Typology and Taxonomy) เป็นการนำข้อมูลที่ได้นำมาจำแนกและจัดหมวดหมู่ออกให้เป็นระบบ เช่น ข้อมูลความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยที่จำเป็นของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา ข้อมูลปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา ข้อมูลแนวทางในการพัฒนาความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา เป็นต้น

3.4.2 การวิเคราะห์สรุปอุปนัย (Analytic Induction) เป็นการนำข้อมูลที่ได้จากการจำแนกและจัดระบบข้อมูลต่าง ๆ มาดำเนินการวิเคราะห์เปรียบเทียบเพื่อหาบทสรุปร่วมกันของเรื่องดังกล่าวเพื่อสนองตอบต่อวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในส่วนนี้จะเป็นการแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ผู้ศึกษาได้ดำเนินการเก็บข้อมูลจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key informant) โดยวิธีการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured interview) เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลเชิงคุณภาพจากผู้ที่เกี่ยวข้องโดยตรงในการพัฒนาความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา จำนวนทั้งสิ้น 7 คน โดยใช้แบบสัมภาษณ์ นอกจากนี้ ยังใช้วิธีการสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม (Non – Participant Observation) โดยใช้แบบสังเกตการณ์เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูลเพิ่มเติม เพื่อบันทึกพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการใช้ความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภาในระหว่างการปฏิบัติงานทุกภารกิจที่ได้จากข้อสรุปในการสัมภาษณ์ รายละเอียดตามปรากฏในบทที่ 3 ทั้งนี้ เพื่อให้ทราบถึงข้อมูลเกี่ยวกับ (1) ความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา และ (2) แนวทางในการพัฒนาความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา ตามปรากฏในภาพที่ 3

ภาพที่ 3 กระบวนการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 ความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา

จากการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างจากผู้ให้ข้อมูลกลุ่มที่ 1 ผู้ที่เกี่ยวข้องต่อการพัฒนาความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา จำนวนทั้งสิ้น 4 คน ทำให้ทราบถึงข้อมูลความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภาที่มีความจำเป็นต่อการปฏิบัติงาน รายละเอียดตามปรากฏในตาราง 1

ตาราง 1 ข้อมูลความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา

ผู้ให้ข้อมูล	ความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา
1	<ol style="list-style-type: none"> 1. แผนผังของอาคารรัฐสภา 2. ระบบเทคโนโลยีการรักษาความปลอดภัย 3. การคัดกรองบุคคลและยานพาหนะ 4. การตรวจตราและการเฝ้าระวัง 5. การจัดการการจราจร 6. การป้องกันและระงับอัคคีภัย
2	<ol style="list-style-type: none"> 1. กฎหมาย ระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง 2, ระบบเทคโนโลยีการรักษาความปลอดภัย 3. การข่าวกรอง 4. การวางแผน 5. การเจรจาต่อรอง
3	<ol style="list-style-type: none"> 1. ระบบเทคโนโลยีการรักษาความปลอดภัย 2. การใช้วิทยุสื่อสาร 3. การป้องกันและระงับอัคคีภัย
4	<ol style="list-style-type: none"> 1. กฎหมาย ระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง 2. การคัดกรองบุคคลและยานพาหนะ 3. การตรวจตราและการเฝ้าระวัง 4. การจัดการการจราจร

ที่มา: สังเคราะห์จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลกลุ่มที่ 1

ผลจากตาราง 1 สามารถสรุปได้ว่า ความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภาที่มีความจำเป็นต่อการปฏิบัติงาน จากทรรศนะของผู้ที่เกี่ยวข้องต่อการพัฒนาความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัย ซึ่งมี 11 ประการด้วยกัน ประกอบด้วย (1) แผนผังอาคารรัฐสภา (2)

ระบบเทคโนโลยีการรักษาความปลอดภัย (3) การคัดกรองบุคคลและยานพาหนะ (4) การตรวจตรา และการเฝ้าระวัง (5) การจัดการการจราจร (6) การป้องกันและระงับอัคคีภัย (7) กฎหมาย ระเบียบ ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง (8) การข่าวกรอง (9) การวางแผน (10) การเจรจาต่อรอง และ (11) การใช้วิทยุ สื่อสาร

นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาจากข้อมูลการให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลกลุ่มที่ 2 ผู้รับบริการ จากเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา จำนวนทั้งสิ้น 3 คน พบว่ามีการรับบริการจากเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา รายละเอียดดังปรากฏตาม ตาราง 2

ตาราง 2 การรับบริการจากเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา

ผู้ให้ข้อมูล	การรับบริการจากเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา
1	1. การอำนวยความสะดวกด้านการจราจร 2. การบอกทางภายในอาคาร
2	1. การตรวจสอบยานพาหนะ 2. การตรวจสอบบุคคล 3. การตรวจสอบสัมภาระ
3	1. การรักษาความปลอดภัยบริเวณอาคารรัฐสภา 2. การอำนวยความสะดวกด้านการจราจร 3. การชักซ้อมอพยพหนีไฟ

ที่มา: สังเคราะห์จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลกลุ่มที่ 2

จากตาราง 2 สามารถสรุปได้ว่า การให้บริการของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภาที่มีต่อ ผู้รับบริการในกลุ่มผู้ให้ข้อมูลดังกล่าว ประกอบด้วย (1) การอำนวยความสะดวกด้านการจราจร (2) การบอกทางภายในอาคาร (3) การตรวจสอบยานพาหนะ (4) การตรวจสอบบุคคล (5) การตรวจสอบ สัมภาระ (6) การรักษาความปลอดภัยบริเวณอาคารรัฐสภา และ (7) การชักซ้อมอพยพหนีไฟ ซึ่ง เจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภามีความจำเป็นต้องใช้ความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยที่สามารถสรุปได้ตาม ตารางที่ 1 มาใช้ในการสนองตอบการให้บริการ

นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาจากข้อมูลที่ได้จากแบบสังเกตการณ์พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับ การใช้ความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภาในระหว่างการปฏิบัติงาน ทำให้ทราบผลตามปรากฏในตาราง 3

ตาราง 3 พฤติกรรมการใช้ความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา

ความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัย	พฤติกรรมที่ปรากฏ
1. การอำนวยความสะดวกด้านการจราจร	✓
2. แผนผังอาคารรัฐสภา	✓
3. ระบบเทคโนโลยีการรักษาความปลอดภัยและการสื่อสาร	✓
4. การตรวจตราและการเฝ้าระวัง	✓
5. การป้องกันและระงับอัคคีภัย	✓
6. กฎหมาย ระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง	✓

ที่มา. สังเคราะห์จากแบบสังเกตการณ์

จากตาราง 3 สามารถสรุปได้ว่า ในระหว่างการปฏิบัติภารกิจของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภาได้ปรากฏพฤติกรรมในการใช้ความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัย ที่สอดคล้องหรือเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับ ข้อมูลความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา ตามตาราง 1 และการให้บริการจากเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา ตามตาราง 2

4.2 แนวทางในการพัฒนาความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา

จากการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างจากผู้ให้ข้อมูลกลุ่มที่ 1 ผู้ที่เกี่ยวข้องต่อการพัฒนาความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา จำนวนทั้งสิ้น 4 คน ทำให้ทราบถึงข้อมูลแนวทางในการพัฒนาความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา รายละเอียดตามปรากฏในตาราง 4

ตาราง 4 แนวทางในการพัฒนาความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา

ผู้ให้ข้อมูล	แนวทางในการพัฒนาความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัย ของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา
1	1. การฝึกอบรม (Training) 2. สัมมนา (Seminar) 3. การสอนงาน (Coaching) 4. การสับเปลี่ยนหมุนเวียนงาน (Job rotation) 5. การฝึกปฏิบัติจริง (On the job training)
2	1. การฝึกอบรม (Training) 2. สัมมนา (Seminar) 3. การเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self-Learning) 4. การฝึกปฏิบัติจริง (On the job training)
3	1. การฝึกอบรม (Training) 2. การฝึกปฏิบัติจริง (On the job training) 3. การสอนงาน (Coaching)
4	1. การฝึกอบรม (Training) 2. การฝึกปฏิบัติจริง (On the job training) 3. การสอนงาน (Coaching)

ที่มา: สังเคราะห์จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลกลุ่มที่ 1

จากตาราง 4 สามารถสรุปได้ว่า แนวทางในการพัฒนาความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา จากความคิดเห็นของผู้ให้สัมภาษณ์ในกลุ่มที่ 1 ผู้ที่เกี่ยวข้องต่อการพัฒนาความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา นั้น ประกอบด้วย (1) การฝึกอบรม (Training) (2) การสัมมนา (Seminar) (3) การสอนงาน (Coaching) (4) การสับเปลี่ยนหมุนเวียนงาน (Job rotation) (5) การฝึกปฏิบัติจริง (On the job training) และ (6) การเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self-Learning)

นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาจากข้อมูลการให้สัมภาษณ์ของผู้ให้ข้อมูลกลุ่มที่ 2 ผู้รับบริการจากเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา จำนวนทั้งสิ้น 3 คน พบว่าการให้บริการของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภาที่ควรมีการปรับปรุงหรือพัฒนา รายละเอียดดังปรากฏตาม ตาราง 5

ตาราง 5 การให้บริการของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภาที่ควรมีการปรับปรุงหรือพัฒนา

ผู้ให้ข้อมูล	การให้บริการของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภาที่ควรมีการปรับปรุงหรือพัฒนา
1	การจัดการการจราจรและระบบเทคโนโลยีการรักษาความปลอดภัย
2	การตรวจสอบบุคคล
3	การจัดการการจราจร

ที่มา: สังเคราะห์จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลกลุ่มที่ 2

จากตาราง 5 สามารถสรุปได้ว่า การให้บริการของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภาที่ควรมีการปรับปรุงหรือพัฒนา ในมุมมองของผู้รับบริการจากเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภานั้น คือ การจัดการการจราจร ระบบเทคโนโลยีการรักษาความปลอดภัย และการตรวจสอบบุคคล ซึ่งแนวทางในการพัฒนาความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภาตามตาราง 4 นั้น ควรมุ่งสนองตอบการให้บริการที่ควรปรับปรุงหรือพัฒนาในประเด็นดังกล่าวด้วย

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในบทที่ 5 นี้ จะเป็นการสรุปการศึกษาในครั้งนี้ทั้งหมด จากนั้นจะทำการพรรณนาถึงผลที่ได้จากการศึกษาด้วยแนวคิดในบทที่ 2 เพื่อนำไปสู่ข้อเสนอแนะต่อไป โดยรายละเอียดมีดังต่อไปนี้

5.1 สรุปผลการศึกษา

เอกสารทางวิชาการ เรื่อง การพัฒนาความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภาฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาอยู่ 2 ประการด้วยกัน คือ (1) เพื่อศึกษาความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา และ (2) เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา โดยแนวคิดทฤษฎี วรรณกรรม และระเบียบที่เกี่ยวข้องที่จำเป็นต้องใช้ในการศึกษาเรื่อง การพัฒนาความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา ประกอบด้วย (1) แนวคิดด้านการจัดการความรู้ (2) แนวคิดด้านแบบแผนการเรียนรู้ (3) แนวคิดด้านการรักษาความปลอดภัย (4) ความรู้และทักษะของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา และ (5) กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

การศึกษานี้เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative research) ซึ่งผู้ศึกษาจึงได้กำหนดวิธีการศึกษา ออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ (1) การวิเคราะห์เอกสาร (Document Analysis) เป็นการศึกษาค้นคว้าจากเอกสารหลักฐานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา (2) การสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) และ (3) การสังเกตการณ์แบบไม่มีส่วนร่วม (Non – Participant Observation)

ในขั้นตอนการสัมภาษณ์นั้น ผู้ศึกษาได้ดำเนินการเก็บข้อมูลจากโดยวิธีการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (Structured interview) จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key informant) จำนวน 7 คน โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ 1 คือ ผู้ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา จำนวน 4 คน และกลุ่มที่ 2 คือ ผู้ได้รับการบริการจากเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา จำนวน 3 คน รวมทั้งได้สังเกตพฤติกรรมการใช้ความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยในระหว่างการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา ได้แก่ (1) การอำนวยความสะดวกด้านการจราจร (2) แผนผังอาคารรัฐสภา (3) ระบบเทคโนโลยีการรักษาความปลอดภัยและการสื่อสาร (4) การตรวจตราและการเฝ้าระวัง (5) การป้องกันและระงับอัคคีภัย และ (6) กฎหมาย ระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ส่วนในขั้นตอนการสังเกตการณ์ ผู้ศึกษาได้ทำการสังเกตการณ์และบันทึกพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับการใช้ความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภาในระหว่างการปฏิบัติงานทุกภารกิจที่ได้จากข้อสรุปในการสัมภาษณ์

ทั้งนี้ เมื่อได้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภาดังกล่าวแล้ว ผู้ศึกษาได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการการจำแนกและจัดระบบข้อมูล (Typology and Taxonomy) เป็นการนำข้อมูลที่ได้นำมาจำแนกและจัดหมวดหมู่ ออกให้เป็นระบบ จากนั้นจึงนำไปสู่การวิเคราะห์สรุปอุปนัย (Analytic Induction) อันเป็นการนำข้อมูลที่ได้จากการจำแนกและจัดระบบข้อมูลต่าง ๆ มาดำเนินการวิเคราะห์เปรียบเทียบเพื่อหาบทสรุปร่วมกันของเรื่องดังกล่าวเพื่อสนองตอบต่อวัตถุประสงค์ของการศึกษาที่กำหนดไว้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ในการศึกษาข้อที่ 1 พบว่า ความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภาที่มีความจำเป็นต่อการปฏิบัติงาน จากทฤษฎีของผู้ที่เกี่ยวข้องต่อการพัฒนาความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัย ซึ่งมี 11 ประการด้วยกัน ประกอบด้วย (1) แผนผังอาคารรัฐสภา (2) ระบบเทคโนโลยีการรักษาความปลอดภัย (3) การคัดกรองบุคคลและยานพาหนะ (4) การตรวจตราและการเฝ้าระวัง (5) การจัดการการจราจร (6) การป้องกันและระงับอัคคีภัย (7) กฎหมาย ระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง (8) การข่าวกรอง (9) การวางแผน (10) การเจรจาต่อรอง และ (11) การใช้วิทยุสื่อสาร โดยจะต้องสนองตอบการให้บริการใน 7 ด้าน ได้แก่ (1) การอำนวยความสะดวกด้านการจราจร (2) การบอกทางภายในอาคาร (3) การตรวจสอบยานพาหนะ (4) การตรวจสอบบุคคล (5) การตรวจสอบสัมภาระ (6) การรักษาความปลอดภัยบริเวณอาคารรัฐสภา และ (7) การซักซ้อมอพยพหนีไฟ

นอกจากนี้ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ในการศึกษาข้อที่ 2 พบว่า แนวทางในการพัฒนาความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา จากความคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องต่อการพัฒนาความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา นั้น ประกอบด้วย (1) การฝึกอบรม (Training) (2) การสัมมนา (Seminar) (3) การสอนงาน (Coaching) (4) การสับเปลี่ยนหมุนเวียนงาน (Job rotation) (5) การฝึกปฏิบัติจริง (On the job training) และ (6) การเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self-Learning) โดยควรมุ่งปรับปรุงหรือพัฒนาการจัดการการจราจร ระบบเทคโนโลยีการรักษาความปลอดภัย และการตรวจสอบบุคคลภายในอาคารรัฐสภาด้วย

5.2 อภิปรายผลการศึกษา

ในส่วนนี้จะเป็นการพรรณนาถึงสาเหตุที่ทำให้เกิดผลที่ได้จากการศึกษาตามวัตถุประสงค์ของการศึกษา เรื่อง การพัฒนาความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา โดยมีรายละเอียด ดังต่อไปนี้

5.2.1 ความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา

เมื่อวิเคราะห์จากผลการศึกษาในประเด็นนี้ ปรากฏข้อเท็จจริงว่า ความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภาที่มีความจำเป็นต่อการให้บริการ จะเป็นไปตามบทบาทหน้าที่ในการรักษาความปลอดภัย (Security Functions) ของ Green¹⁸ ร่วมกับระเบียบที่เกี่ยวข้อง

¹⁸ Ibid.

ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา ได้แก่ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ระเบียบรัฐสภาว่าด้วยการรักษาความปลอดภัย พ.ศ. 2559 ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2560 โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ประการแรก การป้องกันอาคารและบริเวณรอบนอก (Building & Perimeter Protection) จะเกี่ยวข้องกับความรู้ในแผนผังของอาคารรัฐสภา รวมทั้งการตรวจตราและเฝ้าระวัง ซึ่งนอกเหนือจากเพื่อเป็นประโยชน์ในการอำนวยความสะดวกในการบอกทางและช่วยในการประสานงานแก่ผู้มาใช้บริการแล้ว ยังเป็นการป้องกันอาคารและบริเวณรอบนอกอาคารรัฐสภา เพื่อเป็นการควบคุมและขจัดความเสี่ยงมิให้เกิดการละเมิดต่อการรักษาความปลอดภัยของอาคารรัฐสภา ตามนัยดังกล่าวอีกด้วย นอกจากนี้ยังเป็นไปตามระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2552 และระเบียบรัฐสภาว่าด้วยการรักษาความปลอดภัย พ.ศ. 2559 ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการรักษาความปลอดภัยสถานที่และการรักษาความปลอดภัยบุคคลของรัฐสภา รวมถึงการรักษาความปลอดภัยในการประชุมสภาและเหตุการณ์พิเศษต่าง ๆ โดยได้ให้อำนาจหน้าที่เจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา ทำหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยและรักษาความปลอดภัยบุคคลและทรัพย์สินภายในบริเวณรัฐสภา ตลอดจนสืบสืบชั่วโมง ดังนั้น การที่เจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภาจะปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น จึงจำเป็นต้องมีความรอบรู้ในแผนผังของอาคารรัฐสภาอย่างถ่องแท้

ประการที่สอง การควบคุมการบุกรุก และการเข้า – ออก (Intrusion & Access Control) จะเกี่ยวข้องกับการจัดการการจราจร และการคัดกรองบุคคลซึ่งถือว่าเป็นด่านหน้าที่เจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภาจะต้องให้บริการแก่ผู้ที่เข้ามาภายในบริเวณอาคารรัฐสภาทุกคน เป็นการช่วยในการจัดระเบียบและอำนวยความสะดวกในการเข้าออกของยานพาหนะรวมทั้งผู้มาใช้บริการและสัมภาระต่าง ๆ ด้วยที่สำคัญไปกว่านั้นจุดมุ่งหมายในการควบคุมการบุกรุก และการเข้า – ออกนี้ เป็นมาตรการที่สำคัญอย่างหนึ่งในการสกัดกั้นและลดความเสี่ยงในการก่อความวุ่นวายของกลุ่มผู้ประสงค์ร้ายในรูปแบบต่าง ๆ ได้อีกทางหนึ่งด้วย นอกจากนี้ยังเป็นไปตามอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานตามนัยของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ข้อ 34 (2) ที่กำหนดให้หน่วยงานของรัฐคำนึงถึงภัยอันตรายที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์ ได้แก่ การกระทำโดยเปิดเผย เช่น การจลาจล การก่อความไม่สงบ และการโจมตีของฝ่ายตรงข้าม และการกระทำโดยไม่เปิดเผย เช่น การโจรกรรม การจารกรรม การก่อวินาศกรรม และการก่อการร้าย ดังนั้น เจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภาจึงจำเป็นต้องมีความรู้ในการจัดการการจราจร และการคัดกรองบุคคลก็จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการรักษาความปลอดภัยของรับสภา

ประการที่สาม ระบบสัญญาณเตือนและตรวจจับ (Alarm & Surveillance Systems) ในหน้าที่ส่วนนี้จะเกี่ยวข้องกับระบบเทคโนโลยีการรักษาความปลอดภัย ซึ่งเสมือนเป็นเครื่องมือหรืออุปกรณ์ที่ช่วยอำนวยความสะดวกและสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ในการรักษาความปลอดภัยได้อย่างมี

ประสิทธิภาพมากขึ้น เช่น ระบบตรวจจับใต้ท้องรถ ระบบกล้องโทรทัศน์วงจรปิด (CCTV) เครื่องเอ็กซ์เรย์แบบเดินผ่าน (Walk-thru) และเครื่องเอ็กซ์เรย์แบบสายพาน เป็นต้น ซึ่งเป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ข้อ 37 (4) ซึ่งกำหนดให้หน่วยงานของรัฐพิจารณาดำเนินการจัดให้มีระบบสัญญาณเตือนภัยสำหรับตรวจและเตือนให้ทราบเมื่อมีการเข้าใกล้หรือการลวงล้ำ เข้ามาในพื้นที่ที่มีการรักษาความปลอดภัย ดังนั้น จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่เจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภาจะต้องศึกษาระบบเทคโนโลยีการรักษาความปลอดภัยอย่างถ่องแท้ ก็จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อประสิทธิภาพในการรักษาความปลอดภัยของรัฐสภาต่อไป

ประการที่สี่ การควบคุมและป้องกันอัคคีภัย (Fire Prevention & Control) ซึ่งนอกเหนือจะต้องมีการทำความเข้าใจในการใช้งานที่ถูกต้องของเครื่องมือและอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องแล้ว ยังจะต้องมีการจัดทำแผน หรือมาตรการ รวมไปถึงจะต้องมีการฝึกปฏิบัติซ้ำซ้อนให้เกิดความชำนาญ ซึ่งในส่วนนี้เจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภาจะต้องเป็นแกนนำในการควบคุมและป้องกันอัคคีภัยให้เกิดประสิทธิภาพต่อไป ซึ่งเป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ข้อ 37 (8) ที่กำหนดให้หน่วยงานราชการจะต้องมีมาตรการในการป้องกันอัคคีภัย โดยต้องวางแผนและกำกับดูแลให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎกระทรวง และมติคณะรัฐมนตรี ตลอดจนคำสั่งของทางราชการที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้อีกด้วย ดังนั้น การที่ตำรวจรัฐสภาจะเป็นแกนนำของรัฐสภาในการควบคุมและป้องกันอัคคีภัย จึงจำเป็นที่จะต้องมีความรู้ ความชำนาญในด้านนี้จะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการป้องกันและลดความสูญเสียที่อาจจะเกิดขึ้นจากอัคคีภัยได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ประการที่ห้า การวางแผนฉุกเฉิน และรับมือภัยพิบัติ (Emergency & Disaster Planning) จะเกี่ยวข้องกับความรู้ในการวางแผนที่เจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภาพึงมี ด้วยอำนาจหน้าที่และความคาดหวังของผู้ใช้บริการแล้ว เจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภาจะต้องมีบทบาทเป็นแกนนำในการวางแผนฉุกเฉิน และรับมือภัยพิบัติ รวมทั้งเป็นแกนนำในการปฏิบัติตามแผนดังกล่าวด้วย ซึ่งแผนที่ดีนั้นย่อมที่จะมาจากข้อมูลการข่าวกรองที่ดีด้วย ทั้งนี้เป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ข้อ 34 (1) และ (2) รวมทั้งข้อ 35 (1) และ (2) ที่กำหนดให้หน่วยงานราชการมีแผนและมาตรการในการรองรับต่อภัยอันตรายที่เกิดจากปรากฏการณ์ธรรมชาติและอุบัติเหตุ รวมไปถึงภัยอันตรายที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์ ดังนั้น เจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภาจึงจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจในการวางแผนฉุกเฉิน และรับมือภัยพิบัติ รวมทั้งการข่าวกรองก็จะช่วยให้การรักษาความปลอดภัยมีความสมบูรณ์และรัดกุมมากยิ่งขึ้น ซึ่งในระยะสั้นแล้วอาจไม่เห็นผลชัดเจน แต่ในยามที่เกิดเหตุแล้วความรู้ดังกล่าวนี้ จะช่วยแสดงให้เห็นถึงความเป็นมืออาชีพของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภาอย่างแท้จริง

และในประการสุดท้าย การดำเนินคดี และการใช้ข้อบังคับ (Enforcement of Crime & Regulations) โดยในส่วนนี้เป็นหลักสำคัญที่จะช่วยให้เจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภาตระหนักและเข้าใจถึงความสำคัญในหน้าที่ของตนเอง และช่วยให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ด้วยความชอบธรรมกฎหมายระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยระเบียบรัฐสภาว่าด้วยการรักษาความปลอดภัย พ.ศ. 2559 ข้อ 37 ได้

กำหนดไว้ให้เจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภาทำหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อยและรักษาความปลอดภัยบุคคล และทรัพย์สินภายในบริเวณรัฐสภาตลอดยี่สิบสี่ชั่วโมง โดยให้เจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภาเป็นเจ้าพนักงาน ตามประมวลกฎหมายอาญา และให้มีอำนาจและหน้าที่เช่นเดียวกับพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ดังนั้น เจ้าหน้าที่ตำรวจรับสภาจึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีความรู้ในกฎหมาย ระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งหลักสิทธิมนุษยชน ซึ่งเสมือนเป็นแหล่งอ้างอิงในกรอบการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภาให้ถูกต้องชอบธรรมตามหลักแห่งกฎหมาย

เมื่อก้าวโดยสรุปแล้ว จะเห็นได้ว่าความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภาจะมุ่งเน้นไปที่การกำจัดสาเหตุหรือองค์ประกอบของการเกิดอาชญากรรม 3 ด้านด้วยกันตามทฤษฎีสามเหลี่ยมอาชญากรรม (Crime triangle theory) คือ (1) ผู้กระทำผิด (Offender) (2) เหยื่อ (Victim) และ (3) โอกาส (Opportunity) อันเป็นมาตรการสำคัญในการป้องกันและกำจัดความเสี่ยงต่าง ๆ ที่จะก่อให้เกิดภัยอันตราย โดยมีเจตนาารมณ์เพื่อให้อาคารรัฐสภาทรัพย์สินทางราชการ รวมทั้งบุคคลได้รับความปลอดภัยสูงสุด ภายใต้กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

5.2.2 แนวทางการพัฒนาความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา

จากผลการศึกษาที่ได้พบว่า แนวทางการพัฒนาความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา ประกอบด้วย (1) การฝึกอบรม (Training) (2) การสัมมนา (Seminar) (3) การสอนงาน (Coaching) (4) การสับเปลี่ยนหมุนเวียนงาน (Job rotation) (5) การฝึกปฏิบัติจริง (On the job training) และ (6) การเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self-Learning) โดยควรมุ่งปรับปรุงหรือพัฒนาการจัดการการจราจร ระบบเทคโนโลยีการรักษาความปลอดภัย และการตรวจสอบบุคคลภายในอาคารรัฐสภาด้วย

ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาตามแนวคิดด้านแบบแผนการเรียนรู้ของ Kolb¹⁹ ที่พรรณนาไว้ว่าในการพัฒนาความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา จำเป็นที่จะต้องทำความเข้าใจถึงแบบแผนการเรียนรู้ (Learning Styles) ซึ่งในแต่ละบุคคลจะมีกระบวนการในการเรียนรู้ที่แตกต่างกันไป ตามวิธีการเรียนรู้ ซึ่งในการพัฒนาความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภานั้น จึงควรปรับให้สอดคล้องกับสถานการณ์ของแต่ละบุคคล ซึ่งหน่วยงานจำเป็นที่จะต้องสนับสนุนให้มีทางเลือกรูปแบบในการพัฒนาความรู้ที่หลากหลายตามความเหมาะสมต่อไป

¹⁹ Ibid.

5.3 ข้อเสนอแนะ

ในส่วนนี้จะเป็นการนำเสนอถึงข้อเสนอแนะที่ได้จากการศึกษาทั้งในเชิงนโยบาย และในเชิงวิชาการเพื่อจะนำไปสู่การต่อยอดขยายผลในการพัฒนาความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภาต่อไป

5.3.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

(ก) สำนักรักษาความปลอดภัย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ในฐานะหน่วยงานที่กำกับดูแลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา ควรพิจารณาทบทวนความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยที่จำเป็นต้องใช้ในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา ควบคู่ไปกับความคาดหวังของผู้รับบริการ เช่น (1) แผนผังอาคารรัฐสภา (2) ระบบเทคโนโลยีการรักษาความปลอดภัย (3) การคัดกรองบุคคลและยานพาหนะ (4) การตรวจตราและการเฝ้าระวัง (5) การจัดการการจราจร (6) การป้องกันและระงับอัคคีภัย (7) กฎหมาย ระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง (8) การข่าวกรอง (9) การวางแผน (10) การเจรจาต่อรอง และ (11) การใช้วิทยุสื่อสาร เป็นต้น เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา

(ข) สำนักรักษาความปลอดภัย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ในฐานะหน่วยงานที่กำกับดูแลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา ควรนำเอาความรู้ในการรักษาความปลอดภัยมาเป็นส่วนหนึ่งในเกณฑ์การประเมินผลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา เพื่อเป็นมาตรการในการจูงใจให้เจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภาพัฒนาความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของตนเอง

(ค) สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ควรสนับสนุนให้มีการฝึกอบรมและสัมมนาเพื่อพัฒนาความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภาตามความเหมาะสมอย่างต่อเนื่อง เช่น การอบรมความรู้ในการใช้งานและแก้ปัญหาในระบบเทคโนโลยีการรักษาความปลอดภัยภายในอาคารรัฐสภา การอบรมความรู้ในการใช้ระบบวิทยุสื่อสาร การอบรมความรู้อาชีวศึกษา การอบรมความรู้ด้านการจราจร การอบรมความรู้ด้านการป้องกันและจัดการภัยพิบัติ รวมทั้งการอบรมกฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้องต่อการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา เป็นต้น

(ง) สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ควรสนับสนุนแนวทางเลือกในการพัฒนาความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภาที่นอกเหนือจากการฝึกอบรมและสัมมนาในรูปแบบอื่น ๆ ที่มีความหลากหลายมากขึ้น เช่น การสอนงาน (Coaching) การสับเปลี่ยนหมุนเวียนงาน (Job rotation) การฝึกปฏิบัติจริง (On the job training) และการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Self-Learning) เป็นต้น

5.3.2 ข้อเสนอแนะเชิงวิชาการ

(ก) ควรมีการศึกษาในกรณีอื่นที่มีความเกี่ยวข้องต่อการเพิ่มศักยภาพให้แก่เจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา เช่น การพัฒนาทักษะของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา และการพัฒนาทัศนคติของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา เป็นต้น เพื่อเป็นการต่อยอดขยายผลขององค์ความรู้ในการพัฒนาศักยภาพของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภาในมิติที่มีความแตกต่าง และหลากหลายต่อไป

(ข) ควรมีการศึกษาในกรณีขอบเขตทางด้านพื้นที่อื่น ๆ โดยเฉพาะสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา เนื่องจากมีเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภาที่จะต้องปฏิบัติหน้าที่อยู่ภายในอาคารรัฐสภาแห่งเดียวกัน ก็จะทำให้ทราบถึงแนวทางในการพัฒนาความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภาที่มีความแตกต่างและหลากหลายมากยิ่งขึ้น อันจะก่อให้เกิดคุณูปการในการพัฒนาเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภาต่อไป

(ค) ควรมีการศึกษาในรูปแบบเชิงปริมาณ (Quantitative Research) หรือรูปแบบ อื่น ๆ ในกรณีเดียวกันนี้ เพื่อให้ทราบมุมมองของข้อมูลที่มีความแตกต่างและหลากหลายมากยิ่งขึ้น เพื่อที่จะสามารถอธิบายกรณีศึกษาในมิติที่มีความแตกต่างกันออกไป

(ง) เจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา และผู้ที่เกี่ยวข้องควรทำการศึกษาเอกสารทางวิชาการฉบับนี้ เพื่อใช้ในการพัฒนาความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

บรรณานุกรม

- กองบังคับการปราบปราม. (2543). แนวคิดเกี่ยวกับการป้องกันปราบปรามอาชญากรรม. กรุงเทพมหานคร: กองบังคับการปราบปราม, หน้า 10 – 12.
- คม แสงแก้ว. (2550). การรักษาความปลอดภัยโดยวิธีผสมผสาน. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, หน้า 9 – 21.
- เดชน์ จรุงเรืองฤทธิ์. (2549). ความรู้พื้นฐานเรื่องการรักษาความปลอดภัยสำหรับผู้บริหาร. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, หน้า 378.
- มีอบทะลุฟ้า ยื่นหนังสือถึงสภา จีรัฐธรรมนูญทุกมาตราต้องมาจากประชาชน. (สิงหาคม 2564). ไทยรัฐออนไลน์. สืบค้นเมื่อวันที่ 6 พฤศจิกายน 2565, จาก <https://www.thairath.co.th/news/politic/2176880>
- ย้อนรอยนาที่เหตุการณ์สลายการชุมนุม 7 ต.ค. 51. (สิงหาคม 2560). Voice Online. สืบค้นเมื่อวันที่ 6 พฤศจิกายน 2565, จาก <https://www.voicetv.co.th/read/512029>
- "ระเบียบว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2552" (2552, 13 มีนาคม). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 126 ตอนพิเศษ 39 ง, หน้า 4 – 22.
- "ระเบียบว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยของรัฐสภา พ.ศ. 2559" (2559, 30 พฤศจิกายน). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 133 ตอนพิเศษ 276 ง, หน้า 1 – 10.
- วิจารณ์ พานิช. (2546). การจัดการความรู้ในยุคสังคมและเศรษฐกิจฐานความรู้. กรุงเทพฯ: สถาบันส่งเสริมการจัดการความรู้เพื่อสังคม, หน้า 5.
- ศรียวาร์ รั้งสิพราหมณกุล, และ ชยพล ฉัตรชัยเดช. (2558). การป้องกันอาชญากรรมเชิงรุก โดย ทฤษฎีสามเหลี่ยมอาชญากรรม. กรุงเทพฯ: สำนักงานตำรวจนครบาล, หน้า 7 – 10.
- สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน. (2553). คู่มือการพัฒนาข้าราชการตามสมรรถนะหลัก (Core Competencies). กรุงเทพมหานคร: แอร์บอร์น พรินต์, หน้า 14 – 16.
- สิริรัตน์ สุวณิชย์เจริญ และปราโมช เขียวชาญ. (2557). การจัดการความปลอดภัย (Managing Safety). จุลสารสาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ, ปี 2557 ฉบับที่ 2, หน้า 1 – 3.

- “เสื้อแดง” ล้อมสภา ลั่นพร้อมเปิดทางให้ ส.ส.เข้า แต่ต้องเดินเท้าเข้าไปเท่านั้น. (ธันวาคม 2551). MGR Online. สืบค้นเมื่อวันที่ 6 พฤศจิกายน 2565, จาก <https://mgronline.com/politics/detail/9510000152731>
- อัญญา แก้วทองกุล. (2546). ศึกษาเปรียบเทียบการประยุกต์ใช้หลักธรรมทางศาสนาในทางการเมืองตามทัศนะของ พุทธทาสภิกขุ และ มหาตมะ คานธี. กรุงเทพมหานคร: มหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย, หน้า 1.
- อุทัย เลาหวิเชียร. (2551). หลักสูตรปริญญาเอกรัฐประศาสนศาสตร์ในประเทศไทย จุดเน้น บทบาทคุณภาพของคณาจารย์ผู้สอน คุณสมบัตินักศึกษา และการควบคุมคุณภาพการเรียนการสอน. ในอุทัย เลาหวิเชียร, *มาตรฐานการเรียนการสอนระดับปริญญาเอก สาขารัฐประศาสนศาสตร์ในประเทศไทย* (หน้า 3). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- Finneran, Eugene D. (1981). *Security Supervision: A Handbook for Supervisors and Managers*. Woburn, M.A.: Butterworth (Publishers) Inc, pp. 1 – 257.
- Green, Gion. (1981). *Introduction to Security*, 3rd ed. Woburn, M.A.: Butterworth (Publishers) Inc, pp. 26 – 27.
- O’Dell, Carla, Grayson, Jackson C., JR. & Essaides, Nilly (1998). *If Only We Knew What We Know: The Transfer of Internal Knowledge and Best Practice*. New York, N.Y.: The Free Press, pp. 2 – 6.
- Sennewald, Charles A. (1978). *Effective security management*. Los Angeles, C.A.: Security World Publishing Co., Inc, pp. 31 – 40.

ภาคผนวก ก

แบบสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาความรู้
ด้านการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา

ชุดคำถามที่ 1

แบบสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัย
ของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 1

ชื่อผู้ให้ข้อมูล นายอรุณ ลายผ่องแผ้ว ตำแหน่ง ผู้อำนวยการสำนักรักษาความปลอดภัย
สังกัด สำนักรักษาความปลอดภัย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
วันที่สัมภาษณ์ 1 ก.พ. 2565 เวลา 13.15 น.
สถานที่ สำนักรักษาความปลอดภัย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เขตดุสิต
กรุงเทพมหานคร

1. ท่านมีบทบาทเกี่ยวข้องอย่างไร กับการพัฒนาความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่
ตำรวจรัฐสภา

คำตอบ: เป็นผู้กำหนดแนวนโยบาย และสนับสนุนการจัดทำข้อตกลงงบประมาณประจำปี เพื่อให้
สามารถขับเคลื่อนโครงการพัฒนาเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภาในด้านต่าง ๆ โดยพยายามขอตั้ง
งบประมาณประจำปีให้ผูกพันกันเป็นระยะเวลา 4 ปี เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องในการพัฒนา

2. ท่านคิดว่าความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภาควรมีอะไรบ้าง

คำตอบ: แน่นนอนว่าจำเป็นต้องรู้แผนผังของอาคารรัฐสภาเป็นอย่างดี ต้องทราบว่าสถานที่ต่าง ๆ นั้น
อยู่ตรงไหนบ้าง ต้องทราบระบบเทคโนโลยีการรักษาความปลอดภัยที่มี การคัดกรอง ฝ้าระวังบุคคล
ยานพาหนะต่าง ๆ การจัดการจราจร รวมไปถึงการดับเพลิงด้วย

3. ท่านคิดว่าปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่
ตำรวจรัฐสภา มีอะไรบ้าง

คำตอบ: เจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภาต่างคนต่างมีหน้าที่ โดยเฉพาะการเข้าเวรรักษาการณ์ตามภารกิจของ
ตนเป็นประจำทุกวัน จึงไม่สามารถที่จะไปเข้าอบรมได้ตลอดเวลา ซึ่งถ้าหากมีความจำเป็นก็ต้องมีการ
จัดกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภาในส่วนนภารกิจอื่นมาทดแทนตามความจำเป็น

4. ท่านคิดว่ามีปัจจัยใดบ้างที่มีผลต่อการพัฒนาความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา

คำตอบ: แน่นนอนที่สุดเลย ก็คืองบประมาณ เพราะถ้าหากขาดแคลนซึ่งงบประมาณแล้วก็จะไม่สามารถขับเคลื่อนโครงการพัฒนาเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภาได้

5. ท่านคิดว่าควรมีแนวทางในการพัฒนาความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภาอย่างไร

คำตอบ: นอกเหนือจากการที่เราทำโครงการพัฒนาต่าง ๆ ที่จำเป็นต้องใช้เงินแล้ว เราก็ยังใช้ระบบพี่สอนน้อง (Coaching) โดยให้เจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภารุ่นพี่ที่มีประสบการณ์ในการทำงานสูงสอนงานต่าง ๆ ให้แก่รุ่นน้อง รวมทั้งมีการจัดตั้งคณะทำงานด้านต่าง ๆ ของสำนัก โดยหมุนเวียนให้เจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภารุ่นน้องเป็นฝ่ายเลขานุการ เพื่อให้สามารถเรียนรู้วิธีการทำงานในระหว่างที่มีการปฏิบัติงานได้อีกทางหนึ่ง

ชุดคำถามที่ 1

แบบสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัย
ของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 2

ชื่อผู้ให้ข้อมูล นายเอวัตร อุ๊งกลาง ตำแหน่ง ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานอำนวยการรักษาความปลอดภัย สังกัด สำนักรักษาความปลอดภัย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

วันที่สัมภาษณ์ 1 ก.พ. 2565 เวลา 14.00 น.

สถานที่ สำนักรักษาความปลอดภัย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

1. ท่านมีบทบาทเกี่ยวข้องอย่างไร กับการพัฒนาความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา

คำตอบ: เป็นผู้มีส่วนร่วมในการพิจารณาโครงการ และคำขอตั้งงบประมาณประจำปี ในด้านการพัฒนาเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภาในภาพรวมของสำนักรักษาความปลอดภัย

2. ท่านคิดว่าความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภาควรมีอะไรบ้าง

คำตอบ: ในเบื้องต้นจำเป็นต้องทราบเกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ทราบว่าตนนั้นมีอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างไรบ้าง รวมทั้งระบบการรักษาความปลอดภัยต่าง ๆ เริ่มตั้งแต่ทางเข้าจนเข้ามาถึงภายในอาคาร นอกจากนี้ควรจะสามารถประเมินสถานการณ์ในแต่ละวันจากการข่าว ว่ามีความเสี่ยงในระดับใด เพื่อที่จะได้วางแผนรองรับได้อย่างถูกต้อง

3. ท่านคิดว่าปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา มีอะไรบ้าง

คำตอบ: ปัญหาคือทุกโครงการในการพัฒนาเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา มีความจำเป็นต้องใช้เงิน ซึ่งถ้าหากว่าเราไม่ได้รับการจัดสรรงบประมาณ จึงเป็นไปได้เลยที่จะขับเคลื่อนโครงการต่าง ๆ ได้สำเร็จ นอกจากนี้ตามลักษณะงานของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภาโดยทั่วไปแล้ว ต้องมีการเข้าเวรรักษาการณ์เป็นประจำทุกวัน ดังนั้นการส่งไปอบรมแบบเต็มเวลาจึงส่งผลให้คนขาดได้

4. ท่านคิดว่ามีปัจจัยใดบ้างที่มีผลต่อการพัฒนาความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา

คำตอบ: ในส่วนตัวแล้วมองว่าอยู่ที่ความตั้งใจของพวกน้อง ๆ เจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภาเอง ว่าในระหว่างที่ปฏิบัติงานจริงในแต่ละวัน จะสามารถเก็บเกี่ยวประสบการณ์ทั้งจากสภาพแวดล้อมและพี่ ๆ กันมาน้อยเพียงใด นอกจากนี้ก็คืองบประมาณ ก็ควรได้รับการจัดสรรอย่างเพียงพอถึงจะสามารถขับเคลื่อนโครงการพัฒนาเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภาได้

5. ท่านคิดว่าควรมีแนวทางในการพัฒนาความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภาอย่างไร

คำตอบ: โดยนอกเหนือจากการส่งไปร่วมโครงการอบรมสัมมนาต่าง ๆ แล้ว ควรมีการสนับสนุนส่งเสริมให้มีการเรียนรู้ด้วยตนเองให้หลากหลายมากยิ่งขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการให้ปฏิบัติงานผ่านการปฏิบัติงานของคณะทำงานด้านต่าง ๆ ของสำนัก รวมทั้งการให้ศึกษาผ่านระบบออนไลน์ในระหว่างการพักเวร ซึ่งทุกคนสามารถพัฒนาความรู้ตรงนี้ได้เท่าเทียมกัน โดยไม่กระทบต่อการทำงาน

ชุดคำถามที่ 1

แบบสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัย
ของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 3

ชื่อผู้ให้ข้อมูล นายขวัญชัย เพ็ชรนิล ตำแหน่ง ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานเทคโนโลยีรักษาความปลอดภัย สังกัด สำนักรักษาความปลอดภัย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

วันที่สัมภาษณ์ 2 ก.พ. 2565 เวลา 10.00 น.

สถานที่ สำนักรักษาความปลอดภัย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

1. ท่านมีบทบาทเกี่ยวข้องอย่างไร กับการพัฒนาความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา

คำตอบ: เป็นผู้มีส่วนร่วมในการพิจารณาโครงการพัฒนาบุคลากรของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภาของกลุ่มงานเทคโนโลยีการรักษาความปลอดภัย และให้คำแนะนำสอนงานแก่น้อง ๆ ภายในกลุ่มงานฯ

2. ท่านคิดว่าความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภาควรมีอะไรบ้าง

คำตอบ: จำเป็นต้องเข้าใจในระบบเทคโนโลยีการรักษาความปลอดภัยของอาคารรัฐสภาทั้งหมดอย่างน้อย ๆ จะต้องใช้งานเป็น และแก้ไขปัญหาข้อขัดข้องในเบื้องต้นได้ การใช้วิทยุสื่อสารก็เป็นความรู้ที่จำเป็นซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภาต้องใช้ประสานงานเป็นประจำทุกวัน

3. ท่านคิดว่าปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภามีอะไรบ้าง

คำตอบ: เท่าที่เห็นก็คือ โครงการต่าง ๆ ที่ทางกลุ่มงานฯ ขอไป มักไม่ได้รับงบประมาณ บางครั้งได้รับงบประมาณมาแต่หน่วยงานภายนอกที่จะมาอบรมให้เรากลับไม่เปิดให้ฝึกอบรม จึงทำให้เราไม่ได้ส่งคนไปอบรม และบางครั้งคนของกลุ่มงานเราที่จะไปอบรมติดภารกิจหลักซึ่งไปอบรมไม่ได้ จึงต้องให้เจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภาจากกลุ่มงานรักษาความปลอดภัยไปแทน

4. ท่านคิดว่ามีปัจจัยใดบ้างที่มีผลต่อการพัฒนาความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา

คำตอบ: ก็คงจะต้องเป็นเรื่องของงบประมาณ กับเวลาที่จะต้องใช้ในการอบรม ซึ่งในช่วงสมัยประชุมรัฐสภาเราจำเป็นต้องโฟกัสที่ภารกิจหลักในการรักษาความปลอดภัย จึงไม่สะดวกที่จะจัดส่งคนไปอบรมในช่วงเวลานั้น

5. ท่านคิดว่าควรมีแนวทางในการพัฒนาความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภาอย่างไร

คำตอบ: ถ้าในมุมมองของกลุ่มงานฯ ตามสถานการณ์ในขณะนี้แล้ว เรามีกำลังคนเพียงพอต่อภารกิจ ซึ่งสามารถที่จะสลับส่งกันไปเข้าร่วมการอบรมได้ ซึ่งถ้าหากทางสำนักงานฯ สนับสนุนเราก็พร้อมที่ส่งน้อง ๆ ไปฝึกอบรม

ชุดคำถามที่ 1

แบบสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัย
ของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 4

ชื่อผู้ให้ข้อมูล นายสมเกียรติ แจ่มชัด ตำแหน่ง ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานรักษาความปลอดภัย
สังกัด สำนักรักษาความปลอดภัย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

วันที่สัมภาษณ์ 2 ก.พ. 2565 เวลา 11.00 น.

สถานที่ สำนักรักษาความปลอดภัย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เขตดุสิต
กรุงเทพมหานคร

1. ท่านมีบทบาทเกี่ยวข้องอย่างไร กับการพัฒนาความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่
ตำรวจรัฐสภา

คำตอบ: จะแนะนำสอนงานน้อง ๆ ในกลุ่มงานฯ และร่วมพิจารณาโครงการพัฒนาบุคลากรของกลุ่ม
งานฯ

2. ท่านคิดว่าความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภาควรมีอะไรบ้าง

คำตอบ: สิ่งสำคัญก็คือระเบียบวินัย ตำรวจรัฐสภาทุกคนจะต้องรู้จักรับผิดชอบในหน้าที่ของตนเอง
อย่างเคร่งครัด แค่นี้ก็จะทำให้งานเดินต่อไปได้ โดยมีเป้าหมายคือให้บุคคล ทรัพย์สิน และอาคารได้รับ
ความปลอดภัย รวมทั้งควรรู้ขั้นตอนต่าง ๆ ในแต่ละงาน เช่น การคัดกรองยานพาหนะ บุคคล การ
ตรวจตรา ตรวจค้นต่าง ๆ รวมทั้งการจัดระเบียบการจราจรก็เป็นสิ่งสำคัญ

3. ท่านคิดว่าปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนาความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่
ตำรวจรัฐสภามีอะไรบ้าง

คำตอบ: ก็คงจะเป็นเรื่องของงบประมาณที่บ่อยครั้งเราไม่ได้รับการจัดสรร และบางหลักสูตร เช่น
การอบรมผู้กำกับ เราก็ได้โควตามาน้อยเกินไปเพียงแค่ 2 คน ซึ่งไม่เพียงพอต่อความต้องการ และใน
บางครั้งมีการจัดในช่วงสมัยการประชุมรัฐสภา ซึ่งทางเราต้องอยู่ปฏิบัติงานกัน จึงไม่สามารถจะส่งคน
ไปอบรมได้เต็มที่

4. ท่านคิดว่ามีปัจจัยใดบ้างที่มีผลต่อการพัฒนาความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา

คำตอบ: อยู่ที่ความพร้อมไม่ว่าจะเป็นงบประมาณ คนที่เราจะส่งไปอบรม รวมทั้งเวลาที่จัดฝึกอบรม

5. ท่านคิดว่าควรมีแนวทางในการพัฒนาความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัยของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภาอย่างไร

คำตอบ: ก็อยากให้สำนักงานฯ สนับสนุน ให้ความสำคัญในการจัดโครงการฝึกอบรมแก่เจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภาอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี โดยเฉพาะในช่วงการปิดสมัยประชุมรัฐสภาก็จะดีมาก

ภาคผนวก ข

แบบสัมภาษณ์ผู้รับบริการจากเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา

ชุดคำถามที่ 2

แบบสัมภาษณ์ผู้รับบริการจากเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 1

ชื่อผู้ให้ข้อมูล นายฐิติวัชร ดีประเสริฐวงศ์ ตำแหน่ง ผู้เชี่ยวชาญประจำตัวสมาชิกสภาผู้แทน
ราษฎร สังกัด พรรคเศรษฐกิจไทย
วันที่สัมภาษณ์ 9 กุมภาพันธ์ 2566 เวลา 13.30 น.
สถานที่ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

1. ท่านได้รับบริการจากเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภาอย่างไรบ้าง

คำตอบ: ได้รับการอำนวยความสะดวกด้านการจราจร รวมทั้งการบอกทางห้องประชุมต่าง ๆ ภายใน
อาคารรัฐสภา

2. ท่านมีความพึงพอใจในการให้บริการของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภาหรือไม่ อย่างไร

คำตอบ: พึงพอใจ เจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภาอำนวยความสะดวกให้ได้ดีมาก

3. ท่านคิดว่าปัญหาในการให้บริการของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภามีอะไรบ้าง

คำตอบ: ยังขาดอุปกรณ์ที่จำเป็นในการปฏิบัติงาน เช่น กระจบองไฟสัญญาณ เนื่องจากในที่จอดรถ
โดยเฉพาะชั้น B2 จะมืด เจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภาที่ปฏิบัติหน้าที่ในการอำนวยความสะดวกด้าน
การจราจรอาศัยเพียงการโบกมือ ซึ่งบ่อยครั้งในฐานะผู้ใช้บริการมองไม่เห็น นอกจากนี้ยังพบว่ามีการ
จอดรถตามบริเวณแนวกำแพงทำให้เกิดขวางรัศมีการเลี้ยวจนทำให้จราจรติดขัดในบริเวณดังกล่าวอีก
ด้วย ซึ่งปัญหาดังกล่าวจะเป็นปัญหาของการไม่เคารพมาตรการของบุคคลภายนอกมากกว่า ไม่ใช่ที่ตัว
ของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา

4. ท่านคิดว่าการให้บริการของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภาควรมีการปรับปรุงหรือพัฒนาอย่างไร

คำตอบ: ควรมีการใช้อุปกรณ์กีดขวางมากขึ้นในที่ห้ามจอดอย่างทั่วถึง และจัดอุปกรณ์กระจบอง
ไฟสัญญาณให้เพียงพอ

ชุดคำถามที่ 2

แบบสัมภาษณ์ผู้รับบริการจากเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 2

ชื่อผู้ให้ข้อมูล นาวาอากาศตรีหญิง วิชชุดา พึ่งชื่น ตำแหน่ง วิทยากรชำนาญการพิเศษ
สังกัด สำนักรักษาความปลอดภัย
วันที่สัมภาษณ์ 9 กุมภาพันธ์ 2566 เวลา 14.00 น.
สถานที่ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

1. ท่านได้รับการบริการจากเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภาอย่างไรบ้าง

คำตอบ: ได้รับการบริการตั้งแต่ประตูทางเข้าภายในบริเวณอาคารรัฐสภา เป็นในลักษณะการ
ตรวจสอบรถยนต์ ตรวจสอบการติดบัตรแสดงตน และการตรวจกระเป๋า

2. ท่านมีความพึงพอใจในการให้บริการของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภาหรือไม่ อย่างไร

คำตอบ: เจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภาดำเนินการตรวจสอบที่ค่อนข้างเข้มงวด ซึ่งขัดต่อความสะดวกสบาย
ไปบ้างแต่ก็เข้าใจเนื่องจากเป็นมาตรการในการรักษาความปลอดภัย จึงค่อนข้างพอใจ

3. ท่านคิดว่าปัญหาในการให้บริการของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภามีอะไรบ้าง

คำตอบ: ในบางครั้งถ้าเข้ามาในตัวอาคารแต่เช้า ก็จะไม่พบการตรวจสัมภาระ เข้าใจว่าอาจยังไม่ถึง
เวลาในการเข้าเวรประจำจุดตรวจในช่วงเวลาดังกล่าว แต่ก็ถือว่าเป็นช่องว่างอาจให้มีการลักลอบนำ
อาวุธเข้าไปในบริเวณตัวอาคารรัฐสภาได้

4. ท่านคิดว่าการให้บริการของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภาควรมีการปรับปรุงหรือพัฒนาอย่างไร

คำตอบ: ควรจัดให้มีเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภาประจำจุดตรวจกระเป๋าในช่วงเวลาดังกล่าวด้วย เพื่อ
ป้องกันการลักลอบนำอาวุธเข้าไปในบริเวณตัวอาคารรัฐสภา

ชุดคำถามที่ 2

แบบสัมภาษณ์ผู้รับบริการจากเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญคนที่ 3

ชื่อผู้ให้ข้อมูล นางสาวประวีณ์ มีมา วชิรไตรภพ ตำแหน่ง นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการพิเศษ สังกัด สำนักงานเลขาธิการ ก.ร. สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร วันที่สัมภาษณ์ 10 กุมภาพันธ์ 2566 เวลา 09.30 น.
สถานที่ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

1. ท่านได้รับบริการจากเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภาอย่างไรบ้าง

คำตอบ: ได้รับบริการในการรักษาความสงบเรียบร้อย รักษาความปลอดภัยบริเวณอาคารรัฐสภา การจราจรภายในอาคารรัฐสภา การให้คำแนะนำในการฝึกซ้อมอพยพหนีไฟในโครงการฝึกอบรมอพยพหนีไฟ ประจำปี พ.ศ. 2565

2. ท่านมีความพึงพอใจในการให้บริการของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภาหรือไม่ อย่างไร

คำตอบ: มีความพึงพอใจในการให้บริการของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภาที่ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่เป็นอย่างดี ทุ่มเททั้งร่างกายแรงใจ และเสียสละในการทำงานเพื่อองค์กร ส่วนใหญ่เจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภาให้การต้อนรับด้วยความยิ้มแย้ม แจ่มใส และเป็นกันเองมีจิตบริการ มีการอำนวยความสะดวก และให้คำแนะนำแก่ประชาชนที่มาติดต่อราชการด้วยท่าทีที่เป็นมิตร

3. ท่านคิดว่าปัญหาในการให้บริการของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภามีอะไรบ้าง

คำตอบ: ปัญหาด้านการจราจรภายในอาคารรัฐสภา

4. ท่านคิดว่าการให้บริการของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภาควรมีการปรับปรุงหรือพัฒนาอย่างไร

คำตอบ: ควรปรับปรุงด้านการจราจรโดยเฉพาะในเวลาเร่งด่วน และอยากให้มีการรักษามาตรฐานในการให้บริการที่ดีและให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

ภาคผนวก ค

แบบสังเกตการณ์พฤติกรรมการใช้ความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัย
ของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา

แบบสังเกตการณ์พฤติกรรมการใช้ความรู้ด้านการรักษาความปลอดภัย
ของเจ้าหน้าที่ตำรวจรัฐสภา

วันที่เก็บข้อมูล 1 - 5 พฤษภาคม 2566

สถานที่ อาคารรัฐสภา เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร

พฤติกรรมการใช้ความรู้

- 1. การอำนวยความสะดวกด้านการจราจร
- 2. แผนผังอาคารรัฐสภา
- 3. ระบบเทคโนโลยีการรักษาความปลอดภัยและการสื่อสาร
- 4. การตรวจตราและการเฝ้าระวัง
- 5. การป้องกันและระงับอัคคีภัย
- 6. กฎหมาย ระเบียบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ประวัติผู้ศึกษา

ชื่อ-สกุล	นายภัทร เสถียรกาล
ตำแหน่งปัจจุบัน	วิทยากรชำนาญการพิเศษ กลุ่มงานอำนวยความสะดวก รักษาความปลอดภัยสำนักรักษาความปลอดภัย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
คุณวุฒิการศึกษา	ศิลปศาสตรบัณฑิต (รัฐศาสตร์) ความสัมพันธ์ระหว่าง ประเทศ มหาวิทยาลัยรามคำแหง ศิลปศาสตรบัณฑิต (รัฐศาสตร์) การบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยรามคำแหง รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง
สถานที่ติดต่อ	1111 สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ถ.สามเสน ดุสิต กทม. 10300
หมายเลขโทรศัพท์	ที่ทำงาน : 0-2242-5900 ต่อ 5511 มือถือ : 081-840-1050